

**GMINA
GOLUB-DOBRZYŃ**

Inwestują
w czyste powietrze

str. 2

REGION

Uwaga na
fałszywe informacje

str. 3

**GMINA
GOLUB-DOBRZYŃ**

Urząd bezpieczny
od koronawirusa

str. 4

ZDROWIE

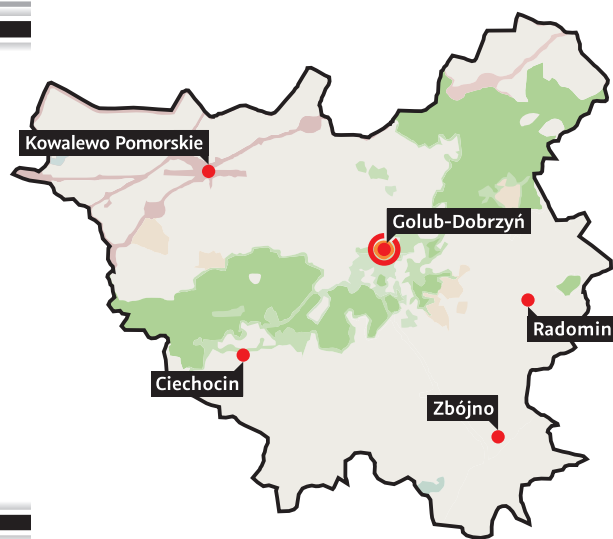
WHO o koronawirusie
nCoV i chorobie
COVID-19

str. 6

**KOWALEWO
POMORSKIE**

Muzyczne spotkanie
i rozmowy o życiu

str. 8

TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO

Koronawirus coraz bliżej

REGION ▶ 17 marca odnotowano pierwsze zachorowania na covid 19 w województwie kujawsko-pomorskim. To mieszkańcy Bydgoszczy oraz powiatów: nakielskiego i żnińskiego. W powiecie golubsko-dobrzyńskim czynione są działania, by maksymalnie oddalić widmo epidemii

We wtorkowy poranek laboratoria stwierdziły zakażenie koronawirusem u siedmiu mieszkańców naszego województwa. Dotychczas nasz region był wolny od chorych na covid 19.

– Zakażenia koronawirusem zostały dzisiaj potwierdzone – poinformował we wtorek wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj

Bogdanowicz. – Jest to 7 osób, w tym 5 osób z Bydgoszczy, tu wszystkie są hospitalizowane w Szpitalu Zakaźnym w Bydgoszczy. Kolejne to osoby: jedna z powiatu nakielskiego i jedna z powiatu żnińskiego. Wszystkie były objęte kwarantanną i decyzją sanepidu w ostatnich dniach zostały od nich pobrane próbki i te osoby

są pod obserwacją albo w szpitalu zakaźnym, albo pod obserwacją sanepidu. Dwie kwarantanny są nadal utrzymane i te osoby nie mają żadnych objawów. Stan wszystkich jest dobry, cały czas pracujemy nad tym, by w województwie kujawsko-pomorskim sytuacja była jak najlepsza.

dokończenie na str. 4

Region

Uwaga! Oszukują „na koronawirusa”

Policjanci przestrzegają przed nieuczciwymi zachowaniami osób, które wykorzystując epidemię koronawirusa, oferują do sprzedaży środki mające rzekomo cudowne właściwości i zwalczające wirusa.

Oferują je w internecie lub podszywają się pod instytucje i organizacje mające na celu zwalczanie i zapobieganie szerzenia się wirusa czy też zajmujące się jego leczeniem. Nie dajmy się oszukać i o każdym takim przypadku informujmy policję.

W Polsce odnotowano już ponad 200 zachorowań na koronawirusa, a policjanci w ostatnim czasie otrzymali sygnały o przypadkach oszustw z tym związanych. W sieci pojawiły się oferty sprzedaży środ-

ków m. in. amuletów czy cudownych herbat, które mają rzekomo uchronić przed zachorowaniem na koronawirusa czy też w przypadku zarażenia spowodować cudowne ozdrowienie.

Problem dotyczy nie tylko nieuczciwych sprzedawców, ale i podszywania się pod służby sanitarne i Ministerstwo Zdrowia oraz inne instytucje i organizacje, które walczą z rozprzestrzenianiem się i szerzeniem koronawirusa.

dokończenie na str. 2

REKLAMA

**PROMOCJA
DO 12 KWIETNIA!**

Mleczarska
MIESZKANIA JUTRA

**OSTATNIE MIESZKANIA
W GENIE**

3600 PLN/m²

**NAJTANIEJ!
W RYPINIE!**

www.EKOBLOK.COM.PL

TEL. 519 481 821

GŁÓWNY WYKONAWCA
KUJAWIA

DEVELOPER
EKO BLOK SP. Z O.O.

Inwestują w czyste powietrze

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ ➤ Gmina Golub-Dobrzyń jako jedna z nielicznych w województwie kujawsko-pomorskim i jedyna w powiecie golubsko-dobrzyńskim kompleksowo wspiera mieszkańców zainteresowanych programem „Czyste Powietrze”

Na miejscu w urzędzie gminy przeszkolony pracownik udziela szczegółowych informacji dotyczących w/w programu oraz pomaga zainteresowanym w wypełnianiu wniosków. Za pomoc w przygotowaniu wniosków oraz ich złożenie nie są pobierane żadne opłaty i prowizje.

– Dotychczas z porad skorzystało ponad dwustu mieszkańców, z czego 81 złożyło wnioski na kwotę dotacji 1 444 246,71 zł oraz kwotę pożyczek 239 170,00. Do tej pory zawarto 69 umów dotacji oraz 3 umowy pożyczki na kwoty dotacji 1 205 423,76 zł oraz kwotę pożyczek 43 500,00 zł. Do tej pory tylko dwa wnioski rozpatrzono negatywnie, reszta jest w trakcie weryfikacji – informuje Szymon Jankowski, pracownik Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń odpowiedzialny za program „Czyste Powietrze”.

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do powietrza z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach programu właściciele domów jednorodzinnych mogą ubiegać się o dofinansowa-

nie na termomodernizację budynków, a także na wymianę źródeł ciepła. Dodatkowo program przewiduje możliwość uzyskania pożyczki na kolektory słoneczne lub panele fotowoltaiczne.

Program koncentruje się na termomodernizacji oraz efektywnym zarządzaniu energią w gospodarstwach domowych, co pozwoli zmniejszyć ilość zużywanej energii cieplnej i rzeczywiste oszczędności finansowe. Zyska na tym również stan środowiska naturalnego, dzięki ograniczeniu emisji pyłów, gazów cieplarnianych i innych substancji.

Program skierowany jest do osób fizycznych, które są właścicielami/współwłaścicielami domów jednorodzinnych, osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego jak również do osób fizycznych, które posiadają prawo własności lub są współwłaścicielami wydzielonego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Dla tych beneficjentów maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych, od których liczona jest wysokość dotacji, będzie wyznaczana w odniesieniu do wydzielonego lokalu mieszkalnego, a dla pozostałych – w odniesieniu do domu. Wnioskodawca, który skorzysta z programu, zyska zwrot

części poniesionych kosztów. Pozostałe koszty kwalifikowane przedsięwzięcia przekraczające kwotę dotacji mogą zostać dofinansowane w formie pożyczki. Wysokość dotacji jest też bezpośrednio uzależniona od wysokości dochodu netto wszystkich osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym Wnioskodawcy.

Ministerstwo Klimatu zapowiedziało wprowadzenie zmian w programie „Czyste Powietrze”, które ułatwią pozyskanie dotacji oraz usprawnią cały proces ich przyznawania. Wnioskodawcy nie będą już musieli przygotowywać całej masy dokumentów, aby ubiegać się o dofinansowanie inwestycji. Zmianę przejdzie sam wniosek – będzie uproszczony, a większość dokumentów zostanie zastąpiona oświadczeniami. Zmieni się także czas rozpatrywania wniosku – z 90 dni roboczych do 30 dni kalendarzowych. Ponadto zrezygnowano z konieczności podawania we wniosku informacji technicznych, których uzupełnianie sprawiało wnioskodawcom problemy na etapie jego wypełniania.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planuje wprowadzić zmiany w programie na przełomie marca i kwietnia.

Tekst i fot. (GM)

Region

Na komendę w ostateczności

W związku z koniecznością ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19, wywołanej przez koronawirusa, dbając o Państwa zdrowie i bezpieczeństwo, policjanci zalecają ograniczenie osobistych wizyt w jednostkach Policji, związanych z potrzebą powiadomienia o zdarzeniu.

– Pamiętajmy, że wizyty w jednostkach policji wiążą się często z koniecznością poruszania środkami komunikacji zbiorowej oraz przebywaniem wśród większej ilości nieznanych nam osób. Oczekując na przyjęcie zgłoszenia w zamkniętych pomieszczeniach, również jesteśmy narażeni na kontakt z obcymi osobami – mówi insp. Mariusz Ciarka, rzecznik Komendy Głównej Policji.

Dbając o nasze zdrowie i bezpieczeństwo, policjanci zalecają ograniczenie osobistych wizyt w jednostkach policji, związanych z potrzebą powiadomienia o zdarzeniu. Do naszej dyspozycji pozostają numery telefonów jednostek policji dostępne na stronach internetowych, aplikacji „Moja Komenda” oraz w przypadku zgłoszeń alarmowych numery 112 i 997. Możliwe jest również przesłanie zgłoszenia pisemnie lub e-mailem (nie dotyczy sytuacji nagłych).

Policja uruchomiła portal Policja e-usługi, który dzięki Centralnej Księżce Telefonicznej ułatwia komunikację z jednostkami policji w całym kraju. Dodatkowo dla osób głuchych i słabosłyszących,

które znają polski język migowy (PJM) lub system językowo-migowy (SJM), istnieje możliwość połączenia z dowolnego miejsca z wykorzystaniem komputera lub telefonu z funkcją wideo z dostępem do internetu z jednostką policji z bezpośrednim dołączeniem tłumacza języka migowego. Usługa dostępna jest w dni robocze w godz. 8:00 – 20:00.

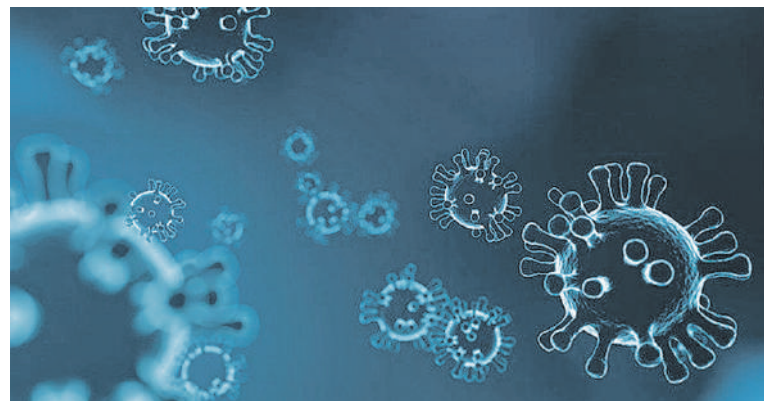
Po dokonaniu weryfikacji zgłoszenia otrzymamy instrukcje, co do dalszego postępowania. Pamiętajmy jednak, że w niektórych przypadkach (np. konieczność sporządzenia dokumentacji procesowej – przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie czy przesłuchania w charakterze świadka) niezbędne jest wykonanie czynności na terenie jednostki, o czym poinformują policjanci.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną związaną z potencjalnym niebezpieczeństwem zakażenia koronawirusem wszelkie informacje dostępne są na stronie GIS: <https://gis.gov.pl/kategoria/aktualnosci/>.

(red)

Region

Uwaga! Oszukują...

dokończenie ze str. 1

Odnotowano przypadki nieuczciwych ofert i rozpowszechniania nie tylko w internecie nieprawdziwych informacji dotyczących własnie ewentualnych metod leczenia tego wirusa.

– Policjanci przestrzegają przed tego typu oszustami. Nie dajmy się zwieść, nie kupujemy cudownych środków mających nas rzekomo uchronić przed zachorowaniem na koronawirusa czy nagle uzdrowić. Nie wpuszczajmy

też takich osób do swoich domów i o każdym tego typu przypadku informujemy policję – apeluje Komenda Główna Policji.

Aktualnych informacji na temat koronawirusa należy szukać tylko na sprawdzonych, oficjalnych stronach: Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego, Państwowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH, Światowej Organizacji Zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia.

(red), fot. ilustracyjne

Odwiedzają osoby poddane kwarantannie

REGION ➤ Umundurowani policjanci wspierając służby sanitarne, będą przynajmniej raz na dobę sprawdzać, czy osoby znajdujące się w miejscu kwarantanny nie potrzebują pomocy. Zebrane informacje będą przekazywane do służb sanitarnych i wojewodów

Funkcjonariusze, którzy będą sprawdzali miejsce pobytu osób przebywających w kwarantannie domowej, nie będą mieli z nimi bezpośredniego kontaktu, nie będą wchodzić do domu czy mieszkań. Zawsze będą to umundurowani policjanci, którzy wcześniej w miarę możliwości w pierwszej kolejności będą kontaktowali się telefonicznie za pomocą służbowego telefonu komórkowego, z odległości umożliwiającej potwierdzenie pobytu osoby w wyznaczonym miejscu,

by potwierdzić, że dana osoba jest w domu i zapytać czy potrzebuje pomocy lub wsparcia.

– Rozwierając wątpliwości co do wyposażenia funkcjonariuszy w specjalne stroje ochronne, przypominamy, że wyposażeni są w nie funkcjonariusze czy ratownicy, którzy mają bezpośredni kontakt z osobami zarażonymi czy badanymi – wyjaśnia Kamila Ogonowska z Komendy Głównej Policji. – W każdym przypadku, gdy zajdzie potrzeba bezpośredniego kontaktu z osobami objęty-

mi kwarantanną, policjanci będą postępować zgodnie z wytycznymi inspektorów sanitarnych. Z kolei w przypadku kontroli autobusów itp. w specjalne uniformy wyposażeni są ci funkcjonariusze, którzy wchodzi do autobusów i mają bezpośredni kontakt z przewożonymi osobami. Każdy pacjent objęty kwarantanną domową musi być odpowiedzialny i nie narażać innych na ryzyko. Przypominamy, że łamanie kwarantanny podlega karze.

Opr. (Szyw), fot. KGP

Region

Uwaga na fałszywe informacje

W związku z nieuzasadnioną paniką wywołaną w trakcie pandemii koronawirusa apelujemy o rozsądek, odpowiedzialność i niepowielanie kłamstw, tzw. fake-news.

Kilka dni temu pojawili się oszuści próbujący wykorzystać obecną sytuację, o czym informujemy w odrębnym artykule. Obecnie dostrzegamy kolejne „haniebne zachowania”. Głównie w mediach społecznościowych oraz za pomocą komunikatorów przekazywane są nieprawdziwe informacje dotyczące rzeko-

mych zagrożeń, działań służb państwowych, które nie mają miejsca czy nawołujące wprost do paniki. Są to niedopuszczalne i nieodpowiedzialne zachowania, niemające żadnego oparcia w prawdzie.

– Przypominamy, że jedyne prawdziwe źródła informacji są komunikaty prze-

kazywane przez służby lub/i zamieszczane na oficjalnych stronach internetowych. W związku z koniecznością ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19, wywoływanej przez koronawirusa, dbając o zdrowie i bezpieczeństwo wszystkich Polaków, na bieżąco komunikaty przekazują również przedstawiciele najwyższych władz państwa – podaje Komenda Główna Policji.

Należy pamiętać, że każda decyzja czy wprowadzane jakiegokolwiek ograniczenia muszą mieć swoje oparcie w przepisach prawa, a następnie ogłoszone do wiadomości publicznej. Apelujemy o rozagę, rozsadek, odpowiedzialność i unikanie paniki!

(red), fot. ilustracyjne

Powiat

Harcerze mogą pomóc

Grupa pełnoletnich harcerzy z Hufca Związku Harcerstwa Polskiego Golub-Dobrzyń postanowiła włączyć się w ogólnopolską akcję pomocową. Skauci chcą pomóc seniorom przykład przynieść zakupu lub załatwić inną ważną sprawę. Kontakt w tej sprawie pod numerem telefonu 608154720.

**SENIORZE,
ZOSTAŃ W DOMU!**
NIE RYZYKUJ ZARAŻENIA KORONAWIRUSEM

JEŚLI POTRZEBUJESZ
POMOCY PRZY ZAKUPACH
LUB INNEJ PILNEJ SPRAWIE
**ZADZWOŃ,
POMOŻEMY!**

TEL. 608 154 720
KOORDYNATOR
HM. SZYMON WIŚNIEWSKI

– „Harcerz jest pożyteczny i niesie chętną pomoc bliźnim” – każdy harcerz zna ten punkt prawa harcerskiego – mówi harcmistrz Szymon Wiśniewski, koordynator harcerskiej akcji pomocowej w hufcu ZHP Golub-

Dobrzyń. – W związku z tym postanowiliśmy zorganizować grupę pełnoletnich harcerzy, którzy będą gotowi pomóc seniorom, na przykład przynieść zakupu lub załatwić inną ważną sprawę.

(red)

Golub-Dobrzyń

Ograniczenia w skarbowce

Kierownictwo golubskiego Urzędu Skarbowego zdecydowało się na czasowe ograniczenie dostępu do urzędu ze względu na rozprzestrzenianie się koronawirusa.

I tak od 13 do 27 marca 2020 r. podatki będziesz mógł rozliczyć na 2 sposoby: on-line poprzez Twój e-PIT; e-Deklaracje, e-PUAP lub w urzędzie poprzez wrzucenie deklaracji, pism, innych dokumentów do wystawionych urn. W tym przypadku bez potwierdzenia wpływu do urzędu.

Kontakt telefoniczny do urzędu skarbowego: PIT – nr telefonu 56 4918043, 56 4918026, 56 4918036, 56 4918035; VAT – nr telefonu 56 4918036, 56 4918043, 56 4918027; CIT – nr telefonu

56 4918029 56 4918033; podatek akcyzowy – nr telefonu 56 6197602; spadki/darowizny – nr telefonu 56 4918025; rejestracja podatników – nr telefonu 56 4918029, 56 4918033; egzekucja administracyjna – nr telefonu 56 4918031; rachunkowość podatkowa i komórka wierzycielska – nr telefonu 56 4918040, 56 4918041, 56 4918039. Adres e-mail urzędu skarbowego: us.golub-dobrzyn@mf.gov.pl. Informacje podatkowe oraz usługa Twój e-PIT znajdziesz na www.podatki.gov.pl.

(red)

REKLAMA

**Kurczaki na wzmocnienie
przeciw koronawirusowi
dla sąsiada bliźszego
i dalszego**

**DO WYCZERPANIA
ZAPASÓW!**

Burkwicz tel. 606 110 483

W CENIE

4⁸⁰ kg

Urząd bezpieczny od koronawirusa

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ ➤ Z powodu zagrożenia epidemiologicznego koronawirusem, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców Urząd Gminy Golub-Dobrzyń podjął szereg działań. Pracuje w trybie zamkniętym dla petentów. Urzędnicy pracować będą w dotychczasowych godzinach, jednak załatwić sprawę telefonicznie, bądź przy pomocy poczty elektronicznej można będzie tylko w godzinach 8.00-13.00

– Dbając o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców, klientów Urzędu Gminy, proszę o załatwianie wszelkich formalności, jeśli to tylko możliwe, za pomocą telefonów, platformy e-PUAP i poczty elektronicznej. Wszystkie niezbędne kontakty dostępne są na stronie www.uggolub-dobrzyn.pl – powiedział wójt Marek Ryłowicz.

Dla tych, którzy z jakiegoś powodu nie mogą skontaktować się z urzędnikiem wyżej wymienionymi drogami, na półpiętrze przy wejściu na drugie piętro urzędu została wystawiona specjalna skrzynka, do której można składać pisemne wnioski. Skrzynka będzie opróżniana raz dziennie. W sprawach wyjątkowo ważnych urzędnicy będą się kontaktować z nadawcą wiadomości. Dlatego bardzo ważne jest, aby do każdego pisma dołączyć dane kontaktowe (np. nr telefonu, adres e-mail).

Nieczynna jest również kasa urzędu. Wpłaty za odpady komunalne, podatek, wodę, etc. można dokonywać tylko poprzez bankowość internetową. Jeśli ktoś nie posiada dostępu do konta internetowego, przelew w jego imieniu może wykonać każda inna osoba. Ważne żeby w takiej sytuacji w tytule przelewu jasno napisać kogo dotyczy wpłata.

– Powyższe działania zostały podjęte w trosce o mieszkańców naszej gminy, jak również aby zapewnić ciągłość pracy urzędu oraz jednostek i działań mu podległych. Prosimy Państwa o wyrozumiałość. Decyzja podjęta przez wójta gminy Golub-Dobrzyń jest zgodna z ogólnopolskimi działaniami, opartymi na odpowiedzialnym i adekwatnym do skali ryzyka podejściu. Może wydawać się radykalna, ale jest niezbędna dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców – dodaje wójt Ryłowicz.

W komunikacie opublikowanym na stronie internetowej urzędu wójt gminy Golub-Dobrzyń zwraca się z prośbą do mieszkańców gminy oraz innych osób przebywających na jego terenie o zachowanie szczególnej ostrożności. Apeluje także do stosowania się do wszelkich zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia oraz Wojewody Kujawsko-Pomorskiego dotyczących zasad postępowania, dbania o higienę oraz ochrony przed koronawirusem.

W urzędzie codziennie regularnie myte są klamki do wszystkich pomieszczeń, poręcze schodów i inne miejsca często dotykane. Na korytarzach i w toaletach dostępne są specjalne środki dezynfekujące. Zakupiono również rękawiczki jednorazowe oraz maseczki i kombinezony ochronne.

Tekst i fot. (GM)

Region

Koronawirus coraz...

dokończenie ze str. 1

W tej chwili funkcjonują w naszym województwie cztery szpitale o podwyższonej gotowości, czyli dwa szpitale w Bydgoszczy, szpital w Toruniu i szpital w Świeciu. Rozpoczyna już swoją działalność jako jednoimienny szpital w Grudziądzu, które będzie dedykowany koronawirusowi i będzie piątą jednostką w województwie hospitalizującą pacjentów z covid 19.

– Działają w naszym województwie 3 laboratoria badające

próbki na obecność koronawirusa – wyjaśnia wojewoda Bogdanowicz. – Jest to laboratorium przy Szpitalu Zakaźnym w Bydgoszczy, od wczoraj jest to także Instytut Medycyny Sądowej w Bydgoszczy oraz od dzisiaj laboratorium przy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy. Za kilka dni szpital w Grudziądzu uruchomi swoje laboratorium, gdzie będą badane próbki.

Do tej pory próbki z naszego województwa były badane w Warszawie, Poznaniu i Gdańsku. Teraz

mamy swoje laboratoria i wszystkie próbki od naszych pacjentów będą badane w wojewódzkich laboratoriach. Liczba badań zwiększa się z dnia na dzień. W Polsce na wtorkowy poranek mieliśmy 205 zachorowań i 5 zgonów chorych na covid 19.

– Przewidujemy rozprzestrzenianie się tej choroby i konieczne było uruchomienie laboratoriów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego – dodaje Mikołaj Bogdanowicz. – Zapewniam, że służby cały czas działają. Apeluję o rozsądek i rozagę. Zapewniam o stałym kontakcie z wszystkimi samorządowcami, naszej stałej pracy na rzecz tej pandemii, która dociera coraz

bardziej na tereny naszego kraju.

Próbaliśmy ustalić dane odnośnie liczby osób z podejrzeniem koronawirusa, osób poddanych kwarantannie, itd. w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Niestety do wtorku 17 marca, czyli do momentu zamknięcia wydania CGD, takich informacji nie udzielono nam ani w golubsko-dobrzyńskim sanepidzie, ani w starostwie powiatowym. Wiadomo było jedynie, że wzorem administracji państwowej, tak jak robią to w zasadzie wszystkie samorządy w kraju, urząd miasta, czy starostwo wprowadziły szereg ograniczeń i obostrzeń celem minimalizowania ryzyka zakażenia przez ludzi. Odwołano imprezy

kulturalne i sportowe, interesantów przyjmuje się tylko w sprawach najpilniejszych, nieczynna jest kasa w UM. Oczywiście zamknięte są szkoły i wszelkie placówki podległe samorządom. Ponadto gminy, jak np. Zbójno czy Ciechocin, wyznaczają miejsca do odbywania ewentualnej kwarantanny.

Jak będzie wyglądać nasza rzeczywistość za tydzień? Trudno powiedzieć. My o sytuacji związanej z epidemią koronawirusa w regionie będziemy informować na bieżąco. Dodajmy, że na wtorek 17 marca w całym kraju mieliśmy ponad 200 zachorowań i 5 ofiar śmiertelnych.

Lidia Jagielska

Koniec z mentolowymi

KRAJ ▶ Kończy się era papierosów. 20 maja wchodzi zakaz handlu mentolowymi

Kiedy na Zachodzie zaczynała się moda na niepalenie, pogrążona w stanie wojennym i niedostatku dóbr codziennych cała Polska paliła na potęgę. Statystycznie dorosła osoba wypalała ponad 3,6 tys. papierosów rocznie, a każdego roku wypalano aż 104 mld sztuk papierosów. Dziś ok. 70 tys. ówczesnych palaczy umiera rocznie na raka płuca czy inne choroby mające związek z paleniem. Chorują też ludzie młodszy, którzy jako dzieci wychowywali się w zadymionych przez rodziców, małych mieszkaniach, bierni palacze z tamtego okresu. Pierwsze kampanie antynikotynowe z lat osiemdziesiątych, inicjowane przez lekarza, prof. Witolda Zatońskiego były nagradzane zagranicą, ale w kraju odnosiły niewielki skutek.

Lek czy zło

Przewrotna jest historia tytoniu na naszym kontynencie. Kiedy pojawił się tu na sprawę Krzysztofa Kolumba, przez kilkadziesiąt lat był uważany za lekarstwo a jego dym miał nawet chronić od zachorowania na cholerę. Był też zwalczany, najczęściej przez dyktatorów, którzy potrafili wykorzystać każdą okazję, by zastraszyć poddanych. Może dlatego rosyjski car nałogowym palaczom za karę

zakał palenia. Kiedy w latach 30. XX wieku lekarze po raz pierwszy zwrócili uwagę, że palenie szkodzi zdrowiu, stawało się ono modne wśród artystów, aktorów, intelektualistów i kobiet, które paląc demonstrowały swoją niezależność. Papierosy były walutą w czasie wojny, lekiem na ból zębów, sposobem na depresję i symbolem upragnionej wolności dla więźniów i żołnierzy.

O tym, że „palenie zabija” wie w naszym kraju każdy palacz przynajmniej od 1994 roku, kiedy wprowadzono pierwsze ostrzeżenia tej treści na paczkach papierosów. Od 2010 roku obowiązuje zakaz palenia w budynkach i miejscach publicznych. Pomimo mody na niepalenie, która przysłała też do Polski, codziennie po papierosa sięga 8 mln osób w naszym kraju. 20% z nich nigdy nie rzuci palenia, twierdzą lekarze, uzasadniając swoją diagnozę silnym uzależnieniem organizmu od nikotyny i szczególnymi predyspozycjami niektórych osób do ulegania uzależnieniu. Nie zniechęci ich ani wyższa akcyza na papierosy, które od stycznia 2020 z tego powodu podrożały o ok. 20%, ani żadne zakazy.

Co najbardziej szkodzi

Dym papierosowy zawiera

nią przyczyną chorób nowotworowych. Pierwotnie sądzono, że palacze uchroni od nich filtr celulozowy, który pojawił się w masowej produkcji w latach 40. ubiegłego stulecia. Okazało się, że to złudzenie. Szkodliwe substancje przenikają przez filtry bez specjalnego oporu. Dziś ekolodzy nie pozostawiają na filtrach suchej nitki, twierdząc, że rozkładają się ponad 10 lat a miliardy niedopałków zaśmiecają nie tylko chodniki i ulice miast, ale całą planetę. Apelują do producentów o wycofanie papierosów z filtrem.

Na razie Unia Europejska postawiła warunek wycofania każdego wyrobu tytoniowego, który swoim smakiem miałyby uprzyjemniać samo palenie. Dlatego po 20 maja 2020 roku nie kupimy w Polsce żadnego papierosa mentolowego, ani też papierosa z kapsułką smakową. Chyba, że będzie to wyrób z kontrabandy.

Kontrabanda

Przemysł papierosów do Polski ma długą tradycję. Swego czasu istniał nawet zawód „mrówki”, czyli drobnego przemysłnika, który przejściem granicznym dla pieszych przenosił papierosy w dozwolonej ilości przekraczając granicę w tę i z powrotem nawet po kilkadziesiąt razy dziennie.

nych papierosów zza wschodniej granicy. Na Białorusi i Ukrainie dalej będzie wolno handlować papierosami mentolowymi i trudno uwierzyć, że straży granicznej i celnikom uda się w pełni uszczelnić ten kanał przerzutowy.

Z pewnością reaktywują się też nielegalne wytwórnie papierosów w kraju. Bardzo sprawne akcje policji, jak te ostatnie z Gorzowa, Grójca czy Wałcza nie uchronią całkowicie nałogowych palaczy od zakupu trefnego towaru z kontrabandy, którego skład i jakość najczęściej pozostawiają wiele do życzenia. W nielegalnie produkowanych papierosach stwierdzano już smary, oleje, szcztątki organiczne.

Suchanie alternatywy

Kilkanaście lat temu pojawiły się tzw. e-papierosy. Skutki zdrowotne e-papierosów nie są jeszcze w pełni znane, ale już wiadomo, że jeśli są wyprodukowane w sposób zgodny z normami, zawierają mniej substancji szkodliwych niż papierosy tradycyjne.

Producenci tytoniu szukają też innych, mniej szkodliwych od papierosów alternatyw, przeznaczonych dla osób uzależnionych, które chcą ograniczyć ryzyko zachorowania albo po prostu nie są w stanie rzucić palenia.

z epidemią chorób odtytoniowych – uważa Scott Gottlieb, były szef amerykańskiej Food and Drug Administration (FDA). Ta restrykcyjna zazwyczaj organizacja dopuściła do użytku m.in. tak zwane podgrzewacze tytoniu, które podgrzewają tytoń bez spalania go. To pozwala oczyścić tytoń ze zdecydowanej większości szkodliwych substancji. Palacz zaciąga się wówczas niemal czystą nikotyną bez zapachu i bez dymu (efekt dymu pochodzi wyłącznie z pary wodnej). Wyroby takie (np. IQOS) są oferowane w Polsce jako zamiennik tradycyjnych papierosów. Po 20 maja będzie to jedyny legalny mentolowy wyrób tytoniowy, bowiem zakaz nie obejmuje podgrzewczy tytoniu i e-papierosów

Styl palacza legł radykalnej zmianie kulturowej na naszych oczach. Przestrzeń publiczna jest dziś wolna od dymu. Kampanie edukacyjne zachęcają do rzucenia palenia w trosce o zdrowie. Palenie stało się passe.

Każdą okazję warto wykorzystać by rzucić palenie, choćby podwyżki cen papierosów czy restrykcje w handlu. Kto nie jest w stanie od razu uwolnić się od nałogu, lepiej żeby wybierał mniej szkodliwe alternatywy.

Gmina Ciechocin

Uczcili święto pań

Jeszcze przed wybuchem epidemii koronawirusa mieszkańcy gminy odbywali spotkania organizowane przez koła gospodyń wiejskich z okazji Dnia Kobiet.

Podczas uroczystości panie otrzymywały kwiaty od wójta, sołtysów, radnych oraz druhów z poszczególnych sołectw. Wszystkie spotkania odbyły się w bardzo serdecznej atmosferze przy słodkim poczęstunku. Były doskonałą okazją do wspólnych rozmów, chwili relaksu i odpoczynku.

– Dziękujemy wszystkim

paniom za przygotowanie tak miłych przedsięwzięć. Jeszcze raz składamy życzenia zdrowia, spełnienia marzeń oraz wszelkiej pomyślności. Jednocześnie pokładamy nadzieję w dalsze zaangażowanie pań podczas tworzenia kulturalnych wydarzeń w naszej gminie – podsumowuje samorząd gminy Ciechocin.

(ak), fot. UG Ciechocin

WHO o koronawirusie nCoV i chorobie COVID-19

ZDROWIE ➤ Korzystając z wytycznych podanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), przygotowaliśmy skrót najważniejszych informacji i zaleceń dotyczących koronawirusa nCoV i choroby COVID-19

COVID-19 jest zakaźnym schorzeniem wywoływaną przez koronawirus nCoV. Zarówno ów wirus jak i sama choroba nie były znane przed wybuchem epidemii w Wuhan w Chinach w grudniu 2019 r.

Rozprzestrzenianie się wirusa

Patogenem można się zarazić od chorych ludzi, którzy kaszlą i kichają, rozsiewają go wokół siebie. Zalecane jest zachowanie od tych osób co najmniej metrowej odległości. Wydalane przez zainfekowanego człowieka krople osiadają na przedmiotach i powierzchniach, więc nie powinno się dotykać oczu, ust i nosa rękoma, żeby nie przemieścić drobnoustrojów na słuzówki. Dotychczasowe badania sugerują, że wirus powodujący COVID-19 nie jest przenoszony przez powietrze. Ryzyko zakażenia od zainfekowanej

osoby, która nie ma symptomów choroby, jest bardzo niskie.

Objawy COVID-19

Najczęstsze objawy COVID-19 to gorączka, zmęczenie i suchy kaszel. Niektórzy pacjenci mogą odczuwać bóle mięśni i gardła, mieć przekrwione błony śluzowe nosa, katar lub biegunkę. Te objawy są zwykle łagodne i zaczynają się stopniowo. U części zarażonych osób nie występują żadne symptomy. Większość ludzi (około 80%) dochodzi do siebie bez konieczności specjalistycznego leczenia. U pozostałych dolegliwości będą poważniejsze, przede wszystkim wystąpią trudności z oddychaniem. Dotyczy to głównie osób starszych oraz ludzi z przewlekłymi problemami medycznymi, takimi jak wysokie ciśnienie krwi, cukrzyca, choroby serca i płuc, przyjmującymi leki obniżające odporność (immunosupresyjne),

cierpiącymi na nowotwory.

Jak się zabezpieczyć przed koronawirusem?

Regularnie i dokładnie trzeba myć ręce ciepłą wodą z mydłem lub używać środków dezynfekcyjnych na bazie alkoholu. Należy unikać dotykania oczu, ust, nosa nieumytymi rękoma. Powinno się zachować co najmniej metrową odległość od osób kaszlących i kichających. Jeśli pocujemy się źle, wskazane jest pozostanie w domu, nawet wtedy gdy nie mamy typowych objawów zarażenia koronawirusem. Osłabiony organizm łatwiej ulega dodatkowym infekcjom. Maseczkę powinny zakładać osoby chore, żeby nie zarażić innych oraz te, które opiekują się kimś, kto może mieć COVID-19. Należy jej użyć tylko raz.

Okres inkubacji COVID-19

Okres inkubacji oznacza

czas między zakażeniem wirusem, a wystąpieniem objawów choroby. W przybliżeniu określa się go na 1 do 14 dni, najczęściej jest to około 5 dni. Na razie są to dane szacunkowe, które mogą się zmienić.

Czas przetrwania nCoV na powierzchniach

Nie jest pewne jak długo wirus wywołujący COVID-19 przeżyje na powierzchni czy na przedmiotach, ale wydaje się, że zachowuje się jak inne koronawirusy. Badania sugerują, że może utrzymywać się przez kilka godzin lub nawet kilka dni. Zależy to od takich warunków jak rodzaj powierzchni, temperatura i wilgotność otoczenia. W razie podejrzenia, że przedmioty lub powierzchnie mogły zostać zainfekowane, trzeba wyczyścić je zwykłym środkiem dezynfekującym, a potem umyć ręce.

Przesyłki z obszarów dotkniętych COVID-19

Prawdopodobieństwo zarażenia się koronawirusem poprzez kontakt z opakowaniami lub zawartością paczek i listów jest niskie. Na wszelki wypadek można je odkazić albo odłożyć w bezpieczne miejsce i odczekać kilka dni.

W razie symptomów wskazujących na możliwość zarażenia się koronawirusem nCoV w żadnym wypadku nie należy wybierać się do przychodni zdrowia tylko zadzwonić do rypińskiego sanepidu pod czynny całą dobę nr telefonu 501 170 672 lub do infolinii NFZ-etu: 800 190 590, również całonocowej i postępować zgodnie z uzyskanymi wytycznymi. Można również zgłosić się do wskazanego przez Ministerstwo Zdrowia szpitala zakaźnego.

(jd), fot. ilustracyjne

Gmina Golub-Dobrzyń

Doposażona straż

12 marca br. odbyło się przekazanie samochodu z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu do jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w Nowogrodzie.

Przekazany pojazd to samochód specjalny Volkswagen T-5 przeznaczony do przewozu ratowników i sprzętu. W imieniu komendanta wojewódzkiego PSP w Toruniu

bryg Jacka Kaczmarka przekazania dokonał komendant powiatowy PSP w Golubiu-Dobrzyniu bryg. Paweł Warlikowski przedstawicielom OSP Nowogród: prezesowi Jerzemu

Zegarskiemu i naczelnikowi Mariuszowi Wrześnińskiemu oraz Ddruchom Wojciechowi Wrześnińskiemu i Marcinowi Foksińskiemu.

Pojazd ten drухowie będą wykorzystywali do działań ratowniczo-gaśniczych na terenie swojej miejscowości, gminy i powiatu oraz do innych zadań jakie wykonywała będzie jednostka OSP.

(red), fot. PSP

REKLAMA

ŻYJ BEZ BÓLU KRĘGOSŁUPA

mytnikconcept

Method Massage Therapy

NOWOCZESNA SKUTECZNA METODA
USUWANIA BÓLU KRĘGOSŁUPA, STAWÓW I MIĘŚNI

**Gabinet Terapii Manualnej
Ludmiła Maciejewska zaprasza:
Golub-Dobrzyń, ul. Wojska Polskiego 3C**
(poprzedni budynek NZOZ Nasz Medyk)

Obowiązuje wcześniejsza rejestracja

882 787 070

www.polskiemasaze.pl

Przygotowanie do spotkania z wrogiem

ZDROWIE ▶ Przypadków zachorowania na COVID-19 w Polsce przybywa i nic nie wskazuje, że pandemia w najbliższych dniach się zatrzyma. Minister zdrowia Łukasz Szumowski twierdzi, że „liczba zachorowań na koronawirus będzie w tym tygodniu rosła w podobnym tempie, jak to się działo w innych krajach Europy, a liczba zakażonych może przekroczyć tysiąc”

W czasie powstawania tego artykułu województwo kujawsko-pomorskie jest drugim obok podlaskiego, gdzie nie ma potwierdzonych przypadków zakażenia koronawirusem nCoV. Prędzej czy później dotrze on do nas (oby nie!), wobec tego warto zadbać o odporność, żeby w razie zarażenia choroba miała możliwie łagodny przebieg.

Czym jest układ odpornościowy, co robić, żeby go wzmocnić, czego unikać, żeby go nie osłabić, wyjaśnia dr hab. n. med. Wojciech Feleszko w rozmowie

z dziennikarzem radiowym Michałem Janczurą.

– Odporność to bardzo skomplikowany system uzależnień między komórkami naszego ciała. Są to i komórki, i białka zawieszone w krwi. Układ odpornościowy jest właściwie w każdym naszym narządzie po to, by wychwytywać drobnoustroje. Jeden konkretny mechanizm, który mógłby wspomóc całą odporność, na ten moment nie istnieje. Najbardziej intensywny rozwój odporności obserwuje się w ciągu pięciu-siedmiu, a nie-

kórzy mówią, że dziewięciu lat życia. Wówczas zwiększa się znacząco liczba komórek mających później być strażnikami naszego organizmu. Przyrasta też liczba przeciwciał, które mają zwalczać drobnoustroje. Kontakt z drobnoustrojami jest obecnie postrzegany jako najważniejszy czynnik stymulujący rozwój układu odpornościowego. W dobie izolacji przed koronawirusem może to zabrzmieć dość zaskakująco. Jednak badania pokazują, że kontakt z drobnoustrojami we wczesnym dzieciństwie powoduje, że układ odpornościowy rozwija się prawidłowo – tłumaczy lekarz.

Jak wzmocnić odporność?

Dr Feleszko stwierdził, że ludzie częściej mają tendencję do niszczenia swojego układu odpornościowego, niż do jego wzmocniania.

– Potrafimy sparaliżować naszą odporność, wystawiając ją na poważną próbę, na przykład paląc papierosy, nie uprawiając wysiłku fizycznego, nie korzystając ze szczepionek czy nie odżywiając się w sposób racjonalny – wymienia medyk.

Dla poprawienia sił witalnych naszego organizmu należy się wysypiać, najlepiej w chłod-

nym i dobrze przewietrzonym pomieszczeniu. Starać się unikać stresowych sytuacji, nie palić, nie spożywać alkoholu. Te czynniki mają znaczny wpływ na niszczenie naszej immunologii. Wskazany jest umiarkowany wysiłek fizyczny.

– Obecnie staramy się izolować i ograniczać wychodzenie z domu z powodu koronawirusa, jednak nie powinniśmy zaniechać aktywności fizycznej, wprost przeciwnie. Wyjście na spacer samodzielnie czy z rodziną jest jak najbardziej wskazane. Należy jednak unikać takich miejsc jak place zabaw czy większe zbiorniki – mówi dr Feleszko.

Jeśli obawiamy się przechadзки po parku, warto wybrać się na wycieczkę do najbliższego lasu. Spotkanie kogokolwiek o tej porze roku jest mało prawdopodobne. Kilka godzin spędzonych na łonie przyrody uspokoi skołatanę strachem przed koronawirusem nerwy i da odpoczynek oczom.

Odpowiednie odżywianie się to również sposób na lepszy stan zdrowia. Zrównoważona dieta oparta głównie na warzywach i owocach przyczyni się do lepszego samopoczucia. Unikanie

słodczy, śmieciowego jedzenia, tłustego smażonego mięsa, białego pieczywa jest zawsze wskazane. Wprawdzie Wojciech Feleszko uważa, że miód, czosnek czy cebula nie mają wielkiej skuteczności we wzmacnianiu naszego organizmu, ale nie zaszkodzą.

– Od lat ludzkość próbuje w taki sposób wspomagać odporność. Natomiast jeśli wyłożymy karty na stół, powiemy „sprawdźmy” i wykonamy dobre badania to okazuje się, że domowe sposoby nie są aż tak skuteczne jak się podejrzewa. Niemniej jednak chcę podkreślić dość istotną rolę czynników psychicznych. Jeśli ktoś z nas czuje się przeziębiony, napije się herbaty z miodem i będzie miał wrażenie, że mu się robi lepiej, to głęboko wierzę, że na zasadzie efektu placebo to poczucie komfortu poprawia funkcje odpornościowe – wyjaśnia medyk.

Lekarz jest również sceptyczny co do skuteczności suplementów w walce z wirusami. Wszelkie witaminy lewo czy prawoskrętne, cudowne mikstury czyniące z nas siłaczy zapewne nie zaszkodzą zdrowiu, najwyżej portfelowi.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Ciechocin

Docenili sołtysów

Z okazji przypadającego 11 marca Dnia Sołtysa przewodnicząca rady gminy Aneta Pietrzak oraz wójt Andrzej Okruciński zaprosili wszystkich sołtysów z terenu gminy na uroczyste spotkanie w urzędzie.

W spotkaniu uczestniczyli również: starosta golubsko-dobrzyński Franciszek Gutowski, radny powiatu Wojciech Ada-

miak, radni gminy Ciechocin oraz zaproszeni goście. Przewodnicząca oraz wójt podziękowali gospodarzom sołectw za dotychczasową współpracę i bezinteresowne zaangażowanie na rzecz rozwoju i poprawy jakości życia całej społeczności lokalnej. Podkreślili, że sołtysi są bezpośrednimi reprezentantami swoich mieszkańców oraz współtworzą samorząd terytorialny w Polsce.

Z okazji święta pisemne życzenia do sołtysów skierowali również: prezydent RP Andrzej Duda, wojewoda kujawsko-pomorski Mikołaj Bogdanowicz oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wszystkim paniom i panom sołtysom życzymy dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności, sukcesów i wytrwałości w dalszej służbie na rzecz naszej małej ojczyzny.

(red), fot. UG Ciechocin

REKLAMA

LAVOR
CZERP PRZYJEMNOŚĆ Z CZYSZCZENIA

Anttech-HTCM Hurtownia & Sklep
Gajewo 59

Urządzenia czyszczące dla domu i ogrodu oraz przemysłu, biura i warsztatu

- myjki zimnowodne oraz gorącowodne
- odkurzacze i odkurzacze piorące
- zamiatarki oraz szorowarki

tel. 661 334 465
e-mail: hurtownia.golubdobrzyń.htcm@gmail.com

2 LATA GWARANCJA

Muzyczne spotkanie i rozmowy o życiu

KOWALEWO POMORSKIE ▶ 5 marca w kowalewskim Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury wystąpił zespół Jacek Dewódzki Band. Impreza została zorganizowana wspólnie przez dom kultury oraz Zespół Szkół w Kowalewie Pomorskim. Wiodącym tematem muzycznego spotkania była profilaktyka uzależnień. Koncert przebiegał pod hasłem „Nałogi – droga donikąd”

W skład grupy Jacek Dewódzki Band wchodzi też: Andrzej Paprot na gitarze, Grzegorz Pawelec na basie i Arkadiusz Rębisz na perkusji. W 2018 grupa wydała płytę, nagrą podczas koncertu Live Radio Rzeszów, na której znalazły się jej kompozycje, a także niektóre utwory Dżemu (Naiwne pytania, Kilka zdartych płyt, To tylko dwa piwa).

Skąd wziął się pomysł na połączenie koncertów rockowych z przesłaniem profilaktycznym? – To dosyć stara koncepcja – mówi Jacek Dewódzki. – Przez długi czas byłem nauczycielem przysposobienia obronnego. Kiedy zacząłem pracę w liceum w Niepołomicach,

był to również czas, gdy zacząłem śpiewać w Dżemie, to z pewnym księdzem wpadliśmy na pewien pomysł. Chodziło o to, aby zamiast „nudzić” np. podczas rekolekcji czy innych spotkań edukacyjnych, zaproponować inną formę. Aby ja wziął gitarę, coś zagrał i zaśpiewał, a ksiądz miał z młodzieżą rozmawiać, czyli inaczej mówiąc miał po prostu „nawijać”. Później, kiedy ten mój znajomy ksiądz nie miał już na takie spotkania czasu, to ten pomysł rozwinął się w mój zespół. Zaczęliśmy odwiedzać szkoły i graliśmy dzieciom piosenki. Czasami coś opowiadaliśmy i tak zostało. Jeszcze później nastąpiła przerwa w mojej działalności

w tym względzie, a teraz jakoś tak samo ponownie przyszło i po prostu gramy – opowiada Jacek Dewódzki. Jak mówią muzycy, zespół daje ok. 50 – 60 takich koncertów rocznie. Występują i w szkołach średnich, i podstawowych. – Raz zdarzyło się, że pani żłobek przeprowadziła, bo chciała posłuchać naszego koncertu – śmieje się Jacek Dewódzki. – Czasami są naprawdę małeolatki. I wtedy pojawia się mały problem z repertuarem, jakie piosenki dobrać dla tej grupy – dodaje. – Generalnie chodzi o to, że grając z Dżemem poznałem dobrze historię Ryśka Riedla. Kiedy więc młodzi ludzie zaczynają się oglądać za jakimiś

używkami, to wiem, czym może się to skończyć. Dlatego nasze granie ma też odpowiedzieć im, czym można się zainteresować, żeby nie zjechać po równi pochyłej. Jak mogą znaleźć jakiś punkt w życiu, żeby nie skończyć jak Ryśiek, z którego zrobiono postać legendarną, choć on był w rzeczywistości wzorcowym narkomanem. Ma w tym zawarta być jakaś przestroga, choć czasami historia Riedla może komuś namieszać w głowie i wcale przestroga nie jest – zauważa wokalista. Czy współczesna młodzież inaczej niż jej rówieśnicy sprzed 30 – 40 lat odbiera muzykę rockową? – Te trzydzieści kilka lat temu my mie-

liśmy tyle samo lat, co oni teraz. Więc jak myśmy potrafili tę muzykę dobrze odbierać i rozumieć, to dlaczego oni by nie mieli tego robić? Choć wielu z nich do tej pory pewnie nie było na prawdziwym koncercie rockowym, w życiu nie przeżyli koncertu rockowego, to prawdziwa muzyka dociera do ludzi. Bez względu na wiek – ocenia Jacek Dewódzki.

Poza programem profilaktycznym zespół organizuje też tradycyjne trasy koncertowe. Jego członkowie działają ponadto w innych formacjach (np. Arkadiusz Rębisz jest perkusistą Ziyó), realizując własne projekty muzyczne.

Tekst i fot. krzan

Gmina Kowalewo Pomorskie

Panie świętowały w Lipienicy

Tegoroczny Dzień Kobiet w Lipienicy obchodzono 7 marca w świetlicy wiejskiej. Organizatorami spotkania była sołtys Joanna Błasziewicz wraz z radą sołecką.

Wśród zaproszonych gości nie zabrakło burmistrza Jacka Żurawskiego oraz radnego rady miejskiej Michała Kłafczyńskiego. Burmistrz i radny życzyli wszystkim paniom dużo zdrowia, uśmiechu i miłości oraz

wręczyli upominek w postaci czekoladek i róż. Na licznie przybyłe panie czekał szampań, słodkości, a także ciepły poczęstunek przygotowany przez radę sołecką. Szczególnie podziękowano członkowi rady so-

łeckiej Damianowi Guzowskiemu za poświęcony czas i ogrom włożonej pracy. We wspaniałych nastrojach świętowano do późnych godzin wieczornych.

(red), fot. UM Kowalewo Pomorskie

Samorządy mogą mieć problem. Wszystko przez epidemię

REGION ▶ Obecna sytuacja zagrożenia epidemicznego odczuwalna jest wszędzie. Wprowadzone w ostatnim czasie liczne ograniczenia związane z działaniami profilaktycznymi mają swój wpływ na realizację współfinansowanych przez Unię Europejską przedsięwzięć

Zdaniem ekspertów z Konfederacji Lewiatan beneficjenci projektów, szczególnie tych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ciągu najbliższych tygodni poważnie odczują skutki związane z koronawirusem. Z EFS finansowane są m. in. szkolenia, a teraz ich organizacja jest prawie niemożliwa. Swoją działalność zawiesiły m. in. Domy Dzieńnego Pobytu, Kluby Integracji Społecznej i Kluby Młodzieżowe.

W projektach inwestycyjnych w najlepszym wypadku epidemia koronawirusa spowoduje opóźnienia i wymusi zmiany w projektach będących w trakcie realizacji. Będzie to wynikać z opóźnień w dostawie maszyn, bo np. fabryka dostawcy maszyn przestanie działać albo dostawa zostanie zablokowana na polskiej granicy albo rezygnacji z zakupu części planowanych urządzeń, bo beneficjent nie będzie w sta-

nie zapłacić za dane urządzenia lub będzie wolał przeznaczyć środki na bieżące potrzeby i wynagrodzenia pracowników, bo spodziewa się albo już odczuwa zatory płatnicze.

Aby ułatwić korzystanie z funduszy unijnych firmom, samorządom czy organizacjom pozarządowym, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedynak wydała w piątek rekomendacje dla instytucji państwowych, które mogą teraz stosować odstępstwa od ogólnych zasad w rozliczaniu pieniędzy unijnych. Ma to zapobiec negatywnemu wpływowi koronawirusa na realizację inwestycji współfinansowanych z UE.

– Koronawirus wpływa nie tylko na nasze zdrowie. Zdajemy sobie sprawę, że może też wpływać na inwestycje unijne. W tej chwili ponad 23 tysiące obywateli, firm i instytucji prowadzi 60 tysięcy takich inwestycji. Mamy 161 trwających naborów wniosków, których efektem będą

kolejne setki projektów. Nasz pakiet rekomendacji to taka tarcza antykoronawirusowa dla beneficjentów i odpowiedź na postulaty środowisk przedsiębiorców” – poinformowała minister Jarosińska-Jedynak.

Rekomendacje zostały skierowane do instytucji państwowych odpowiedzialnych za inwestowanie funduszy unijnych. To na przykład urzędy marszałkowskie, wojewódzkie urzędy pracy czy Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Traktując każdy przypadek indywidualnie, będą one mogły w uzasadnionych przypadkach: wydłużyć terminy zakończenia naborów wniosków, które właśnie trwają, wydłużyć terminy rozliczania i zamykania inwestycji unijnych, rozliczać, na przykład przedsiębiorcom, wydatki między innymi na spotkania, szkolenia czy wyjazdy, które się nie odbyły z powodu koronawirusa.

Będzie można ponadto zmienić plan kontroli wydatków z funduszy unijnych i część

z nich przesunąć na później, tak żeby uwzględnić trudniejszą sytuację w firmach i u siebie (np. dużą liczbę pracowników na pracy zdalnej) oraz pozwolić ekspertom oceniającym wnioski pracować zdalnie.

Kilka dni temu swoje stanowisko w sprawie wpływu obecnego zagrożenia na realizację projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020 przekazała Instytucja Zarządzająca RPO WK-P 2014-2020. Możemy przeczytać tam m. in.: – „Jeśli beneficjent podejmie decyzję, że z powodu ryzyka zakażenia koronawirusem, dana forma wsparcia projektowego się nie odbędzie, a poniesiono już koszty z tym związane lub będą one musiały zostać poniesione, IZ RPO stoi na stanowisku, że taka sytuacja będzie uznana za działanie siły wyższej. Podjęte zobowiązania finansowe beneficjenci mogą wówczas pokryć ze środków projektu realizowanego w ramach RPO WK-P 2014-2020.”

(GM)

Region

Szpital gotowe na epidemię

Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne chorobą COVID-19 szczególną troską otoczone są prowadzone przez samorząd województwa szpitale i placówki służby zdrowia. Trzy z nich otrzymały dodatkowe wsparcie z budżetu państwa, które pozwoli na zakup sprzętu do intensywnej terapii, urządzenia i odczynniki do diagnostyki laboratoryjnej oraz środków do dezynfekcji i ochrony osobistej.

Samorząd województwa kujawsko-pomorskiego jest organem prowadzącym dla czterech szpitali i dziesięciu innych

placówek służby zdrowia. Są to: Wojewódzki Szpital dla Nerwów i Psychicznie Chorych im. dra Józefa Bednarza w Świeciu; Wo-

jewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy; Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza

w Bydgoszczy; Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu; Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy; Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni” im. dra Józefa Krzywińskiego w Inowrocławiu; Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy; Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku; Wojewódzką Przychodnię Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy;

Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy; Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Bydgoszczy; Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu; Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Włocławku; Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu.

Trzy z tych placówek są, zgodnie z zarządzeniem dotyczącym zagrożenia epidemiologicznego chorobą COVID-19, szpitalami o podwyższonej gotowości: Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny w Bydgoszczy; Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Byd-

goszczy; Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera Oddział Obserwacyjno-Zakaźny w Toruniu.

Na mocy specustawy leczenia te otrzymały dodatkowe środki z budżetu państwa. Pieniądze, blisko 5 milionów złotych, są przeznaczone na aparaturę używaną w intensywnej terapii, urządzenia i odczynniki do diagnostyki laboratoryjnej, środki ochrony osobistej dla personelu medycznego i zakażonych pacjentów – m. in. maski z zestawem filtrów i kombinezony – oraz środki dezynfekcyjne.

Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii kupi m. in. respirator transportowy, zestaw do oksydacji zewnątrzustrojowej, urządzenie do terapii nerkozastępczej i pulmonologiczną karetkę transportową. Zestaw do oksydacji zewnątrzustrojowej i respirator oraz ambulans zakupi też Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny w Bydgoszczy. Wojewódzki Szpital Zespolony w Toruniu wzbogaci się m. in. o respiratory i izolatory transportowe.

(red),

fot. Andrzej Goiński

Potworne roztopy

XX WIEK ▶ W marcu 1947 roku nikt nie myślał nawet o wiosennej suszy. Wprost przeciwnie. Polskę nawiedziła wówczas powódź roztopowa – jedna z najgorszych w historii. Nie obroniono nawet mostu w Toruniu

Jaką skalę miała powódź w 1947 roku? Najlepiej świadczą o tym słowa relacji z Leoncina pod Nowym Dworem Mazowieckim. – „W 1947 roku tereny obecnej gminy Leoncin nawiedziła ogromna powódź, woda zalała obszar aż do Leszna. Poziom wody był tak wysoki, że do Leoncina dopłynął statek pasażerski. Okoliczna ludność schroniła się w kościele wzniesionym na wydzie...”

Fala powodziowa w postaci spiętrzenia ogromnych ilości kry dotarła także do Torunia. 24 marca w nocy oddział saperów broniący toruńskiego mostu został zaalarmowany o tym, że do Torunia zbliża się ogromna masa kry. Próbowano przygotować ładunki wybuchowe, strzelać z dział do kry, ale wszystko na nic. Prowizoryczny most kolejowy w Toruniu został zerwany w ciągu zaledwie 15 minut. Dowódcą obrony

mostu był kapitan Dobrowolski. Stwierdził on później:

– „I ten atak lodów wytrzymałyśmy, lecz w pewnej chwili nadeszła ogromna fala, która spowodowała spiętrzenie wody o 2,5 metra. Sytuacja stała się beznadziejna. Potężne zwały lodu uderzyły bezpośrednio w drewniane filary mostu, które zatrzęszcza-

ły i zadrżały. W ostatniej chwili gwizdkiem wycofałem strażę z mostu, inaczej żołnierze zginęliby”.

O 3:30 padł pierwszy filar mostu. O 3:45 po moście nie było już śladu. Poziom wody w tym momencie wynosił 7 metrów i 25 centymetrów. Do obrony mostu zużyto 11 ton materiałów wy-

buchowych. O 6 rano lód zaczął realnie zagrażać istnieniu mostu drogowego. Obliczono, że przeprawa utrzyma się dopóki poziom wody nie przekroczy 8,5 metra. O 6 rano Wisła miała już 833 cm. Całe szczęście było to apogeum fali powodziowej.

Mniej szczęścia mieli mieszkańcy podtoruńskiej wsi Brzozie.

Woda zalała wieś. Ludzie ukrywali się na strychach. Byli ewakuowani na łodziach przez strażaków. Poziom wody wynosił kilka metrów. W południe fala poodziwała rudotańską do Chełmna. O 17 oderwała się ogromna kora lodu, która ruszyła w kierunku chełmińskiego mostu. Saperzy rzucali na lód specjalne miny. W czasie akcji dwóch żołnierzy zostało rannych.

Według relacji wojewoda pomorski przybył do Chełmna i przebywał na tamtejszym moście nieprzerwanie przez 48 godzin. Poświęcenie setek ludzi opłaciło się. Most ocalał. Idąc dalej na północ, fala zerwała most w Tczewie, zalała Żuławy Wiślane i przedmieścia Gdańska. Największym zagrożeniem była kora gruba na około metr. Jej tafle dosłownie cięły drzewa i słupy telefoniczne.

(pw)

XX wiek

Parkowy paradoks

Tuż przed wybuchem I wojny światowej w Lipnie życie biegło swoim tempem. Ludzie w ciepłe dni odwiedzali park miejski, w którym umieszczono pewien paradoksalny biznes.

Park miejski w Lipnie był miejscem odwiedzanym przez całe rodziny. Zwłaszcza w letnie, gorące dni park dawał możliwość wytchnienia. Można tam było posłuchać występów m. in. orkiestry OSP. W 1914 roku ponownie otwarto tzw. resursę obywatelską. To dawne określenie na „lokal”, „klub”. Resursa miała swoją siedzibę w jednej z altan

w parku miejskim. Wzniesiono ją ze środków Towarzystwa Kuratorium Trzeźwości.

W pierwszej fazie działalności w resursie urządzono bufet, gdzie sprzedawano wodę, lemoniadę i herbatę. Biznes podupadł. Otwarto go ponownie latem 1914 roku, z tym że zdecydowano się na zmianę asortymentu. Zaczęto sprzedawać wódkę i piwo. – „Czy

wolno tym panom własność dobra publicznego zamieniać na miejsce pijaństwa i zabaw” – pytał Głos Polski. Niebawem jednak wybuchła wojna i mało kto myślał o piciu piwa w parku. Przynajmniej na początku, ponieważ później sytuacja uległa normalizacji.

(pw)

XX wiek

Kryzys szkolny

Janowo – mała wioska licząca niespełna 200 mieszkańców położona jest w powiecie lipnowskim, w gminie Kikół. W latach 20-tych rozgorzał tu konflikt miejscowych kolonistów niemieckich z polskimi władzami na temat szkoły.

Szkoła w Janowie istniała od 3 marca 1919 roku. Początkowo uczęszczało do niej niewielu, bo raptem około 40 niemieckich dzieci. Z biegiem czasu Niemcy opuszczali Polskę i dzieci ubywało. 15 lutego 1924 roku w szkole przebywało już tylko 21 dzieci. Władze oświato-

we nakazały więc zlikwidować placówkę, a dzieci przenieść do szkoły polskiej. Kiedy rodzice dowiedzieli się o chęci likwidacji szkoły, napisali pismo do kuratora oświaty w Warszawie. Było ono datowane na 30 października 1930 roku. Powoływali się przy tym na prawo mniejszości

narodowych do posiadania własnych szkół. Polska musiała zgodzić się na takie postanowienia i zapisano je nawet w traktacie pokojowym kończącym I wojnę światową w Wersalu.

Najbliższa niemiecka szkołka mieściła się w Makówcu, ale tam dzieci z Janowa miały dość daleko. Władze gminy Kikół zagroziły rodzicom niemieckich dzieci, że jeśli ci nie posłają dzieci do żadnej szkoły, wówczas czekają ich kary administracyjne. Dodatkowo w niemieckiej prasie informowano alarmująco, że Niemców zmuszano, by posyłali dzieci do polskiej szkoły w Janowie.

(pw)

XIX wiek

Dary hrabiego

Seweryn Mielżyński był hrabią, artystą i wielkim patriotą. Zmarł w 1872 roku w wielkopolskim Miłosławiu. W swoim testamencie zapisał część pieniędzy dla osób z Ryńska w powiecie Wąbrzeskim.

Seweryn Mielżyński brał udział w powstaniu listopadowym, następnie w wiośnie ludów. Cała rodzina Mielżyńskich miała patriotyzm głęboko w sercu. Nie dziwiło więc, gdy po śmierci i to bezpotomnej sporą część majątku hrabia rozdał. Wielkie pieniądze przeznaczył na naukę polskich dziewcząt w zaborze pruskim. Tysiąc talarów przeznaczył na działalność ochronki, czyli ówczesnego przedszkola w Ryńsku. Kolejne środki przeznaczono na utrzymanie jednego chorego z pierwszeństwem dla

osoby pochodzącej z Ryńska. z tysiące talarów przeznaczył dla dwóch zasłużonych wieśniaków z dóbr Ryńsk, którzy przebywali pod opieką sióstr miłosierdzia w toruniu.

Seweryn Mielżyński z Ryńskiem był związany za sprawą żony Franciszki Wilkowskiej, która wniosła majątek w posagu. Mielżyński był nietypowym przykładem ziemianina. Zawsze pozostawał blisko biedniejszych osób. Zawsze starał się także im pomagać.

(pw), fot. ilustracyjne

Cholera w mieście

XIX WIEK ► Europę od stuleci dziesiątkowały zarazy. Dżuma, ospa, tyfus, gruźlica i inne choroby przenoszone drogą pokarmową czy kropelkową. Także w Dobrzyniu nad Drwęcą doszło do epidemii cholery pod koniec XIX wieku

Wizerunek lekarza w charakterystycznej masce na rycinie z epoki

Najgroźniejszymi epidemiami cholery na ziemiach polskich były te z lat 1831-38 oraz 1848-55. Rozprzestrzenianie się zarazy związane było z przemarszami wojsk oraz ze zmianą sposobów i szybkości podróżowania – wprowadzenie kolei. W 1894 roku w pięciotysięcznym Dobrzyniu nad Drwęcą pojawiała się cholera. Walczył z nią miejscowy lekarz – Franciszek Wychowski.

– Przez sześć letnich tygodni 1894 roku Dobrzyń nad Drwęcą był omijanym miejscem przez podróżnych – mówi Dariusz Szpejankowski, pasjonat historii regionu, który prowadzi portal Genealogia Ziemi Dobrzyńskiej. – Ograniczono do niezbędnego minimum działalność przejścia granicznego do Prus. Przyczyną tego stanu rzeczy była ostatnia w dziewiętnastym stuleciu epidemia cholery, która nawiedziła osadę nad Drwęcą. „Pacjentem zero”, przez którego cholera trafiła nad Drwęcę, była mieszkanka Bieżunia, w obecnym powiecie żuromińskim. Była ona wśród osób, które zbiegły z rodzinnej osady w obawie przed chorobą. Wraz z innymi osobami dotarła do rodzin zamieszkających w Dobrzyniu. Chociaż większość, po przybyciu do Dobrzynia, poddana została ośmiodniowej obserwacji lekarskiej

w budynku wynajętym na szpital choleryczny, jednak niektórzy zdołali się ukryć u swoich krewnych. W ten oto sposób wybuchła w Dobrzyniu epidemia ostrej i zaraźliwej choroby przewodu pokarmowego.

Pierwszy przypadek zachorowania odnotowano 26 lipca, a cztery dni później kolejne dwa, wszystkie w tej samej rodzinie. Szybko i nieoczekiwanie, 3 sierpnia choroba ogarnęła teren prawie całej osady. W tym dniu wystąpiło dwanaście nowych przypadków zachorowań, aż w jedenastu domostwach. Tylko jeden przypadek dotyczył osoby pochodzącej z Bieżunia, reszta dotyczyła stałych mieszkańców Dobrzynia. Tego samego dnia nastąpił również zgon pierwszej ofiary epidemii. Była nią dobrzynianka – siostra mieszkanki Bieżunia. W sumie zachorowało łącznie 136 osób. Zmarły 44 osoby, w tym 25 chrześcijan i 19 Żydów. Śmiertelność podczas opisywanej epidemii wynosiła 32,35 %. Z ogólnej liczby zmarłych, 13 przypadków dotyczyło mężczyzn, 11 kobiet i kolejnych 20 wystąpiło wśród dzieci.

– Miejscowy lekarz jako jedyny przedstawiciel służby zdrowia w osadzie miał bardzo trudne zadanie do wykonania – dodaje pasjonat historii. –

cach i placach nieczystości stałych. Rosyjscy żołnierze strażą pogranicznej pilnowali ażeby mieszkańcy w czasie trwania epidemii nie pobierali wody pitnej z Drwęcą oraz nie wykonywali prania w rzece. Ponadto utworzono dwa szpitale, osobno dla chrześcijan i Żydów. Dzięki prywatnym kontaktom Wychowskiego z lekarzem powiatowym z Wąbrzeźna, pobrane próbki poddano badaniom bakteriologicznym w Gdańsku, co bezsprzecznie potwierdziło fakt wystąpienia w Dobrzyniu niezwykle zaraźliwej choroby – cholery. Największym problemem jedyne-go lekarza w mieście, oprócz wąskiej grupy pomocników – obsługi sanitarnej oraz skromnych środków finansowych przeznaczonych na walkę z epidemią, był wstręt mieszkańców do szpitali. Jak sam wspominał, za wszelką cenę starał się przekonać mieszkańców Dobrzynia, że szpital to nie „fabryka trupów”, że tam ani trują, ani męczą chorych. Chociaż postępowanie miejskiego lekarza sprzeciwiało się ogólnie przyjętym zasadom izolacji chorych, wybrał

mniejsze zło, czyli pozostawił drzwi szpitali otwarte dla odwiedzających. Tym sposobem osiągnął zakładany efekt, a mianowicie zaufanie do pobytu w placówce medycznej i podjęcia leczenia znacznie wzrosło. Jego działania opierały się na perswazji, a nie na gwałcie powodowanym rozwiązaniem siłowymi. Potrafił zdobyć zaufanie mieszkańców, gdyż pod koniec trwania epidemii był informowany na bieżąco o wszelkich przypadkach zachorowań, nawet tych najłagodniejszych. Od tego czasu mieszkańcy Dobrzynia zaczęli inaczej postrzegać leczenie szpitalne i zaprzestali ukrywania chorych.

Ofiary epidemii dobrzyńskiej pochowano na specjalnie utworzonym cmentarzu cholerycznym, który usytuowano zgodnie z obowiązującą praktyką, daleko za miastem, przy obecnej ulicy Sokołowskiej. Jeszcze do lat 20. ubiegłego wieku miejsce pochówku ofiar epidemii oznaczone było drewnianym krzyżem cholerycznym – karawaką.

Opr. (Szyw), Źródło – Genealogia Ziemi Dobrzyńskiej

CMENTARZE CHOLERYCZNE

Pozostałością po epidemii, które w XIX wieku zbierały w regionie obfite żniwo są tzw. cmentarze choleryczne. Rzadko przyjmowały one formę klasycznej nekropolii. Były to raczej zbiorowe mogiły, zakładane na obrzeżach miast i wsi, na poświęconej ziemi, najczęściej oznaczone krzyżem bądź kapliczką. Utrwalano na nich nazwę parafii oraz datę roczną panującej epidemii. Często dodawano też modlitwę o wstawiennictwo świętych. W Polsce upowszechniła się też tzw. karawaka – hiszpański „krzyż morowy” w formie pionowego pnia oraz dwóch poprzecznych belek (z których jedna może być krótsza). Karawakę noszono również w postaci wisiorka-amuletu, chroniącego jakoby, przed chorobami, nagłą śmiercią, piorunami i klątwami.

Cmentarz epidemiczny oraz jego najbliższa okolica uchodziły wśród lokalnej społeczności za miejsce „nieczyste”; raczej nie odwiedzano pochowanych tam bliskich. Nazwiska zmarłych podczas panującej zarazy zidentyfikować możemy jedynie na podstawie ksiąg parafialnych, gdzie dokonywano wpisu dotyczącego przyczyny śmierci, jednak wiedza medyczna księży prowadzących zapiski była ograniczona.

Jeszcze na początku XIX w. pospolicim widokiem byli medycy i grabarze morowi noszący tzw. „barwę”, specjalny strój. Z czarnego, woskowanego płótna szyto „płaszcz choleryczny z kapucami”; na plecach malowano czerwony lub biały znak krzyża, rzadziej łopatę i rydel. Niekiedy zakładano tzw. „kruka” – maskę w kształcie ptasiego dzioba mającą zabezpieczać przed „morowym powietrzem”. Ów „dziób” był rodzajem filtra. Wypychano go materiałem nasączonym wonnymi olejami oraz ziołowymi wywarami lub octem. Do pozostałych atrybutów „kopaczy” należały łopaty, rydle, bosaki, postronki, liny, świece, flakony spirytusu oraz flaszki z gorzałką.

Zwłoki zmarłych na choroby zakaźne przenoszono za pomocą nosideł okrytych całunem. Trupa przed włożeniem do trumny owijano w materiał nasączony chlorkiem wapna. Zwłoki na dwukołowym wózku ciągnęto dwóch ludzi, a trzeci osobnik idący z latarnią poprzedzał kondukt. Proste trumny składano w głębokich dołach, posypywano wapnem, a z ziemi formowano kopiec. Pogrzeby odbywały się najczęściej w dniu zgonu. Jeśli ofiar moru było wiele, a ich liczba stale rosła społeczności groziła ekspansja epidemii. Wówczas w pośpiechu grzebano kilkoro zmarłych w jednej trumnie. Niekiedy wystarczyć musiał jedynie całun, własna bielizna, tzw. „śmiertelna koszula”. Bywało iż w masowych grobach grzebano nagie trupy. Celem dezynfekcji posypywano je ługiem, niegaszonym wapnem bądź zalewano smołą.

W pośpiechu nie dopełniano chrześcijańskich obrządków pogrzebowych, co wzmagało bunt znacznie większych obywateli. Księża z kolei występowali przeciw paleniu zwłok, co najpewniej byłoby rozwiązaniem pożądanym dla opanowania epidemii. Jednak stało to w sprzeczności z nauczaniem chrześcijańskim, które głosiło obietnicę wskrzeszenia ciał zmarłych, zatem należało zadbać o integralność doczesnych szczątków.

W miastach służby „powietrzne” najczęściej decydowały o pochówku nocą, między ósmą wieczorem a siódmą rano, aby nie wzbudzać paniki i uniknąć ciekawskich oczu. Wraz z pojawieniem się zarazy (cholery, tyfusu, ospy, gruźlicy, rzadziej dżumy) starano się izolować społeczność dotkniętą chorobą. Wojsko tworzyło kordony sanitarne, a podróżnych zachęcano do przemycania się octem oraz picia spirytusu czy wina. Pod nadzorem władz „powietrznych” zarażonych grupowano w specjalnie do tego przeznaczonych barakach, a w ich okolicy bito w dzwony.

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

K. Bieganowski-skup aut gotówka, tel. 601 917 253

Stacja demontażu pojazdów, auto kasacja, Kikół, ul. Spółdzielcza 9, tel. 887 412 858

Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe-montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555

mamAuto-złomowanie/auto-kasacja. Płacimy Najwięcej! Odbiór gratis, gotówka!, tel. 510 503 510

Części i akcesoria

Auto-Zarebski-części i akcesoria samochodowe, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuszki 31, tel. 56 683 35 15, 504 538 151

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72

Radmat-sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów, tel. 726 235 076

U Adama Sklep motoryzacyjny Golub-Dobrzyń, ul. Swierkowa 8, tel. 566 833 784

Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MO-TO-OIL, diag. komput., wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące, Golub-Dobrzyń, ul. Dziewanowskiego 22, tel. 602 199 314

Auto części AiR, Golub-Dobrzyń, ul. Tulipanowa 14, tel. 664 490 951

Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, tel. 54 288 46 76

MKF Auto-części i akcesoria do samochodów, motocykli, skutrów i quadów 2T i 4T, Wąbrzeźno, ul. Wolności 48, tel. 731 600 310

mamAuto-sprawdzone części używane do wszystkich aut-Gwarancja 1 miesiąc!, tel. 510 503 510

Serwisy

Auto-Zarebski naprawy bieżące, geometria kół 3D, klimatyzacja, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych-Gabar Wroclki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo-Gabar Wroclki, tel. 601 707 951

D.Grabowski-Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17, tel. 668 547 369

K.Bieganowski-zakład wulkanizacyjny, Golub-Dobrzyń, ul. Strumykowa 1, tel. 601 917 253

D. Siemienik-klimatyzacja, wulkanizacja, serwis, tel. 56 683 30 17

Auto Check-klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa, tel. 882 510 025

Auto naprawa J. Cebula-geometria, diagnostyka pojazdowa, Kowalewo Pomorskie, tel. 721 300 688.

Wichurex-klimatyzacja, serwisy opon, mechanika pojazd., Kowalewo Pomorskie, tel. 504 395 786, 501 499 948

Auto Gaz-montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa, tel. 600 055 664

Tom-Gaz-montaż samochodowych instalacji gazowych, tel. 608 027 239

G.Nowakowski-auto naprawa, handel wulkanizacja, klimatyzacja, tel. 603 607 228

JB Truck-diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji, tel. 608 711 361

D.Łęszicki-usługi mech., klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp., tel. 665 832 917

A.Osowski-ogumienie-sprzedaż, wymiana, serwis, tel. 692 833 009

Trygum-kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane, Płachoty 14, tel. 782 659 253

Auto-Nik-mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A, tel. 665 130 681

Mar-Mot-naprawa samoch., specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen, tel. 666 866 751

AiR-auto naprawa, kompleksowe naprawy powypadkowe, tel. 664 490 951

Gawrońscy-legalizacja tachografów cyfrowych, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 602 536 686

Auto Sumocki-opony hurt-detel, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. Lakierowania proszkowa. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

Blonkowski, Tuchowo, Mysłakówko 15, tel. 692 144 235

Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781

Mar-Auto Marek Grąbczewski-mechanika pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, Auto Pomoc 24h, Skępe, Józefkowo 4, tel. 508 086 766

Nowy serwis tachografów, legalizacja, naprawa, pobieranie danych analogowe i cyfrowe, Brodnica, ul. Podgórna 45, tel. 535 303 234

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości-biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 11, tel. 531 795 462

Mieszkanie na sprzedaż – Golub-Dobrzyń, ul. Brodnicka 35a, pow. 65,92m, z tarasem, cena: 217.536,00 zł. KOM – BUD tel. 56-498-36-31

Lokal użytkowy na sprzedaż – Golub-Dobrzyń, ul. Brodnicka 35B, pow. 48,05m, cena 111.219,00 zł+VAT. KOM – BUD tel. 56-498-36-31

Sprzedam dom z budynkami gospodarczymi oraz sprzęt rolniczy tel. 517 352 815

Sprzedam gospodarstwo rolne o pow. 5,38ha wraz z domem i budynkami gospodarczymi, tel. 798 624 634

Sprzedam mieszkanie o pow. 47 m2, na os. A. Krajowej w Lipnie. Lokal znajduje się na pierwszym piętrze i składa się z 2 pokoi, widnej kuchni i łazienki. Więcej informacji pod nr tel. 603 590 360.

Sprzedam mieszkanie w Golubiu-Dobrzyniu, ul. Żeromskiego 20/27, 55m2, parter, 3 pokoje, kuchnia, łazienka, balkon, tel. 781 831 599

Okazja sprzedam dom 2 pokoje, kuchnia, łazienka, okna plastikowe, woda gminna i siła z działka 0,79ha, dom położony w Uciężu, tel. 785 971 897

Praca

Zatrudnię przedstawiciela handlowego-komunikatywny, punktualny, wysoka kultura osobista, umiejętność nawiązywania kontaktów, tel. 607 042 741

Rolnictwo

Maszyny

S. Motycki-akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, maty przyznowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dulska, tel. 501 291 755

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

Land-Handel sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparką/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemysłowy, Kikół, Wola 47a, tel. 506 053 816

Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25

Sprzedaż sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy, części do ciągników MTZ, Pronar, C-360, C-330, C-385, Zetor, JUMZ, ogumienie, Wąbrzeźno, ul. Topolowa 16, tel. 502 461 368, 56 689 10 70, 56 689 10 75

Zwierzęta

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpiowatych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

Transport koni oraz bydła, wystawiam Faktury Vat, tel. 609 092 360

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Sprzedaż kurek odchowanych kolorowych, dostawa gratis, tel. 503 508 148

Inne

Agromax-hurtownia nawozów, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Marcinkowscy gospodarstwo szkółkarskie Szychowo 18, tel. 698 587 647

Sprzedam jęczmieni, pszenżyto, tel. 509 645 715

Dopłaty, wypełnianie e-wniośków, GPS, plany nawożenia, dojazdy, tel. 662 860 456

Sprzedam pszenżyto 680zł/t, jęczmień 750zł/t. Okolice Radomina, tel. 531 795 462

Usługi

Auto handel/komisjy

Auto Handel-komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, Brodnica, ul. Lidzbarska 10B, tel. 603 858 933

Damar-autasprawdzaNiemiec,komis,transport,Brodnica, ul. Sikorskiego 4, tel. 660 466 986

Budowlano/remontowe

Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119, tel. 604 493 762, 54 287 94 91

Piasek, żwir-piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz-Dowóz, tel. 608 219 596

Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis, tel. 668 773 499

Karkon Zaporowicz-producent kotłów UKZ EKO-sprzedaż części, Golub-Dobrzyń, ul. Sz. Rypińska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd

Usługi hydrauliczno-ślusarskie, wodno-kan i CO. Wykonawstwo instalacji wodnych, kanalizacyjnych i CO. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280

Projektornia-meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657

Benstal-Ogród, Narzędzia, Stal, Rypin, Piśsudskiego 76A, tel. 54 230 90 66, 519 618 010

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

FHU Rolkop materiały budowlano-przemysłowe, Lipno, ul. Jastrzębska 17A, tel. 605 085 007

FU Krystian Pawłowski-adaptacja poddaszy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, malowanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537

Gru-Met-piaskowanie z dojazdem. Usługi ślusarsko-spalalnicze, tel. 888 471 801

Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. Rad-Met Radosław Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027

M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, rolety, parapety, Lipno, ul. 3-go Maja 16, tel. 54 288 35 82

Marex technika grzewcza i sanitarna, Lipno, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749

Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840

Max-Bruk-układamy kostkę brukową i grani-

tową. Wykonujemy chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tuchowo, tel. 790 547 678

Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, produkcja kotłów CO, usługi hydrauliczne, koparką i koparko-ładowarką, tel. 667 552 919, 607 479 291

P.P.H.U Kalinowski-bramy, ogrodzenia, balustrady, usługi spawalnicze, Tuchowo, tel. 512 442 245

P.P.H.U Rom-Dom-wieżby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruszkowski. tel. 601-811-909

P.P.H.U. Michał Ostrowski-usługi koparkami, transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981

Panorama-sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, Rypin, ul. Kościuszki 54, tel. 509 728 154, 729 353 930

Schody drewniane, układanie podłóg/parkietów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe, Tuchowo, tel. 602 636 101

Tynki cenentowo-wapienne. Długoletnie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 607 349 375

Usługi elektryczne, energetyczne, podnośnik koszowy 18m, pomiary i inne usługi, Ziółkowski Ireneusz, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 606 313 594

Usługi koparko ładowarką/wywrotką, melioracje, odwodnienia, pomiary spadków, eko szamba, Wola 9a, tel. 698 481 967

Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: wieżby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635

Ogrodzenia kompleksowo, tel. 668 282 610, 669 109 508

Układanie kostki brukowej i kamienia. Zakładanie i pielęgnacja ogrodów. tel. 783 812 584

Wyburzenia, rozbiórki budynków. Wywóz gruzu. Usługi wywrotką i koparko ładowarką. tel. 783 812 584

Domy weselne/sale

Zajazd Złota Podkowa-sala weselna, imprezy okolicznościowe, Wrocki, tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn-sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Sala bankietowa Róża, wesela, przyjęcia, stypy, imprezy okolicz., Golub-Dobrzyń, ul. Toruńska 7, tel. 532 524 082, 532 524 099

Sala bankietowa U Danieli-wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767

Restauracja Marsyllo-wesela, imprezy okolicznościowe, Lipno, ul. Wysznińskiego 48, tel. 607 981 703

Dom weselny Wenecja imprezy okolicznościowe Płonne. Dostępne są dwie duże nowoczesne sale. Zapisy pod nr. Tel. 608 337 176, 504 638 242

Doradztwo/inwestycje

GEODETA & KSIĘGOWA
www.wroblewscy.pro
tel. 601 883 514 kom. 601 883 275

Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarnońska-Krzemińska, projektowanie, nadzorowanie, doradztwo inwestycyjne, tel. 881 205 398, 886 115 708

Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), tel. 608 514 548

Biuro Rachunkowe Sigma Barbara Jasieniecka, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 3, tel. 666 083 486

Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudźba, Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

Prowadzenie dokumentacji: KPiR, ryczałt, pełna księgowość, Zus, kadry, płace, obsługa BHP, Tuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710

Edukacja

Akademia Językowa CGD-uczymy dzieci, młodzież i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169

OSK Paradziński, Golub-Dobrzyń, ul. Mostowa 1A, tel. 693 032 565

OSK Ekspert Justyna Kuchcińska-kursy Kat. A, A1, A2, AM, B, Wielgie, ul. Ogrodowa 27, tel. 507-764-236 , www.ekspert-szkola.pl

OSK Omega Ozimek Jacek-kursy prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Lipno, Osiedle W. Reymonta 6/61, tel. 889-307-337

OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tuchowo, tel. 502 452 902

Finanse/bankowość

Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nieruchomości, Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. 781 491 378

Dobry punkt finansowy, opłaty za wszystkie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379

Alior Bank Partner – pożyczki, kredyty konsolidacyjne, konta osobiste, ul. Kościuszki 2, Lipno, tel. 54 287 19 99

Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nakożystniejsze ceny, tel. 54 288 30 11

Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, tel. 54 288 30 11

POŻYCZKA

Oferuję POŻYCZKI ratalne od 1500zł do 30000zł. Wysoka przyznawalność oraz możliwość dojazdu do klienta, tel. 572 148 143

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, tel. 608 156 833, 509 954 828

Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Kaczorowska, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całodobowy, tel. 517 532 637

Hotele/motele/zajazdy

Zajazd Złota Podkowa-hotel, restauracja, Wrocki, tel. 601 913 928

Motel Przy Stacji, Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Półwysp Wądzyn-hotel, restauracja, tel. 667 652 205

Komputery/IT

Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskalne, terminale płatnicze, programy Insert, tel. 600 483 434

PS Instal-komputery, serwis, sprzedaż, naprawa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie, tel. 56 690 43 99

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Golub-Dobrzyń, ul. Piśsudskiego 5, tel. 796 088 904

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Kompix-sprzedaż, kupno, serwis komputerów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tuchowo, tel. 788 745 302

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia drobne ze zdjęciem!

Moda i uroda

Ada-Plus markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszevska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej 7C, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny Daria, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Myjnie

Myjnia bezdotykowa 24h, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO), tel. 502 683 025

Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 21

Pomoc drogowa

Pomoc drogowa-autoholowanie-Gabar Wroclki, tel. 663 007 096

JAC Wypożyczalnia ławet i przyczep towarowych oraz podłodziowych, Golub-Dobrzyń, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379

Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i aluminiowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, tel. 728 989 861

Pomoc drogowa 24h Lipno. Autoholowanie Sikorski. Przewóz maszyn i innych pojazdów-kraj i zagranica, tel. 733-573-007

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Składy opału

Skład opału, ul. Tischnera 2, Wąbrzeźno, tel. 530 801 601

F.H. Dar-Pol-skład węgla Napole 80B, tel. 606 148 049

Dampol skład opału, Małki, tel. 508 173 746

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

F.H.U. M. Onak skład opału, Kowalewo Pom., ul. Dworcowa 2, tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw Olkopu), tel. 56 683 48 46

Skład węgla, Golub-Dobrzyń, Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala), tel. 881 005 188

Magazyn opałow Marchewka, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 44, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pellet, brykiet, tel. 531 132 203

Agromax-autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Węgiopol, skład węgla, Kamionka 17, tel. 609 092 360

Skład Opału Budowlana 1 Wąbrzeźno, tel. 534 219 900

Sport/rekreacja

Daria-siłownia tylko dla kobiet, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508-741-237

Hurtownia rowerów w Zieleniu-sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet-skutery, motocykle, rowery, Rypin, ul. Piłsudskiego 47, tel. 600 261 092

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, tel. 660 522 872

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Farna 4, tel. 784 085 614

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Stacje kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Auto-Zarebski, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 57

J. Stuczynski, Kowalewo Pom., ul. Brodnicka 23, tel. 603 606 489

Okręgowa stacja kontroli pojazdów, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 23 (naprzeciw targowiska), tel. 887 508 100, 666 879 762

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawronscy, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 54 444 71 15

Stacje paliw

Stacja paliw Lotos-Gabar Wroclki, tel. 56 683 69 66

Stacja Paliw Orlen-Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Transport

Transport, usługi ładowarką-Gabar Wroclki, tel. 601 656 616

Ubezpieczenia

M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno, tel. 506 032 523

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 4, tel. 517 710 660

Komunikacyjne, rolne, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włodawska 10, tel. 604 906 775

Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308

OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tłuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393

Ubezpieczenia OC/AC, rolne, majątkowe, życiowe, kredyty, inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278

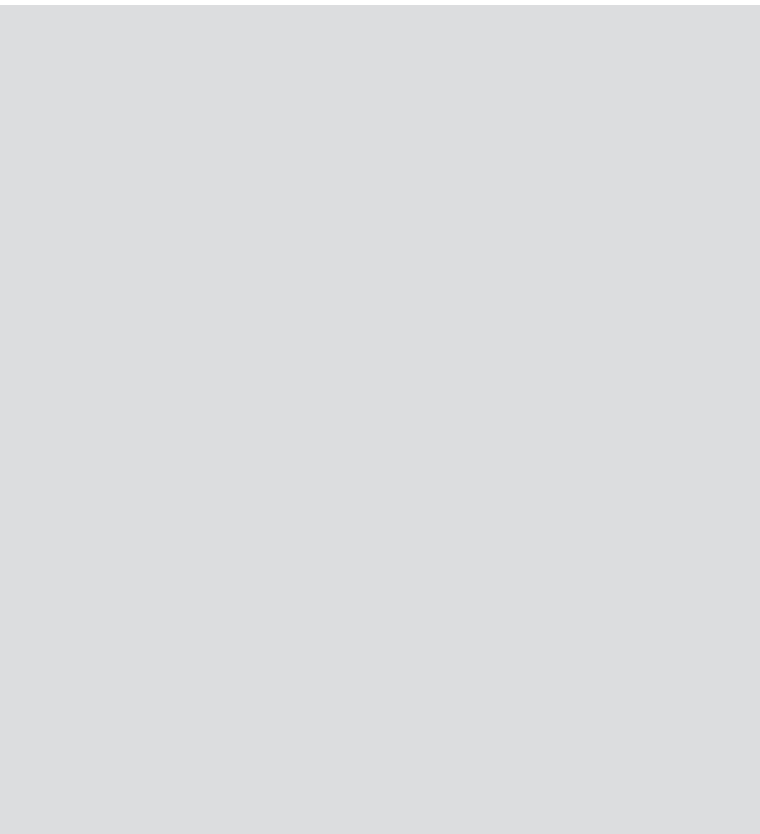
Inne

Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszyn, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40a, tel. 502 683 025

FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia, tel. 605 739 200

Firma MG agro Monika Górecka wynajmie samochód dostawczy PEUGEOT PARTNER. Szczegóły współpracy pod numerem tel. 782 087 697

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy części do ciągników MTZ, Pronar, C-360, C-330, C-385, Zetor, Jumz, ogumienie. Wąbrzeźno, ul. Topolowa 16 tel. 502 461 368, 56 689 10 70, 56 689 10 75

TYGODNIK REGIONU GOLUBSKO-DOBZYŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń ul. Rynek 22
tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20
(Nakład WPR 5000 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

KARKON-ZAPOROWICZ

KOTŁY ECODESIGN-DOFINANSOWANIE

- FIRM: KOTŁOSPRAW, STALMARK
- LAZAR, KOSTRZEWA, BUDERUS,
- KIPI, PELLASK,
- KOSPEL MPM
- OGRODZENIA
- FORMY STALOWE

www.facebook.com/KARKONGD
ul.Rypińska 50, Golub-Dobrzyń
695 912 114 lub 883 673 400

REKLAMA

REKLAMA

REKLAMA

REKLAMA

REKLAMA

NAJLEPSZE POŻYCZKI
z dowozem do domu, nawet w 10 minut!!!

od 500 zł do 10.000 zł

EKSPRESOWA DECYZJA, MINIMUM FORMALNOŚCI, DYSKRECJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

ZADZWOŃ!!! 511-044-117

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG FINANSOWYCH INVEST FINANCE SP. Z O. O.
WZGORZE WODOCIĄGOWE 20, 89-100 NAKŁO NAD NOTECIĄ
NIP 558-186-39-39; REGON 363879643

ORZECHOWSCY
DOM I ZAKŁAD POGRZEBOWY

GODNE I PROFESJONALNE USŁUGI POGRZEBOWE
GOLUB-DOBZYŃ UL. NOWA 17 A
(za kościołem św. Katarzyny)

tel.602 291 118

ŚWIADCZYMY USŁUGI CAŁODOBOWO

DARMOWA CHŁODNIA ORAZ KAPLICA

Całodobowy przewóz osób zmarłych do własnej chłodni. Kremacja kompleksowa usługa Przygotowanie zmarłych do pogrzebu (kosmetyka pośmiertna), odzież dla Zmarłych Trumny od wzorów tradycyjnych po ekskluzywne. Urny na prochy.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBU WRAZ Z TRUMNĄ OD 1900 zł

KamPio

Catering

kamilakampio
661 054 084

ORGANIZUJEMY:
wesela, chrzciny, komunie, konsolacje (stypy), spotkania okolicznościowe

POLECAMY:
dania mięsne, garmazeryjne, zupy, ciasta i torty

Zakład i Dom Pogrzebowy

Bożena Stahnke

ul. Sportowa 3, Golub-Dobrzyń
tel. 56 683-37-56, kom. 509-333-146

Pełen zakres usług pogrzebowych
Przez całą dobę jesteśmy do Państwa dyspozycji

dombud rp

przyjedź i sprawdź nas!

MARKET BUDOWLANY

DOŁĄCZ DO NAS!
facebook.com/dombudrp

Ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń (obok Urzędu Pracy)
Tel. 56 682 18 11 lub 507 145 829

Szkoła do hymnu

GMINA GOLUB-DOBRZYŃ ➤ 300 szkół podstawowych w 273 miejscowościach przystąpiło w tym roku do konkursu „Do hymnu”. Wśród pięciu placówek z naszego województwa była także Szkoła Podstawowa w Węgiersku

„Do Hymnu” to ogólnopolski konkurs dla szkół podstawowych organizowany przez Narodowe Centrum Kultury z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Zadaniem uczniów jest wspólne wykonanie przez co najmniej połowę uczniów szkoły hymnu państwowego oraz wybranych pieśni hymnicznych. Przesłuchanie uczniów z Węgierska odbyło się 5 marca.

Uczniów przygotował nauczyciel muzyki Tomasz Metryka, a wysłuchania dokonali pro-

fesorowie akademii muzycznych. Oprócz hymnu wykonali oni także pieśni „Boże coś Polskę” oraz „Marsz Polonia”. Przesłuchania konkursowe w dalszej części kraju przerwał niestety koronawirus.

Najlepsze szkoły z danego województwa mogą liczyć na wsparcie w wysokości 5 tys. zł oraz awans do finału ogólnopolskiego. W poprzednich dwóch odsłonach konkursu wzięło udział blisko 110 tys. dzieci i młodzieży z 540 szkół w całym kraju.

– Jesteśmy jedną z nielicznych szkół z województwa, które zakwalifikowały się do udziału w konkursie „Do hymnu”, bo oprócz nas w programie bierze udział tylko 5 innych – zauważa Urszula Arentowicz, dyrektor Szkoły Podstawowej w Węgiersku. – W programie wychowawczo-profilaktycznym naszej szkoły zwracamy bardzo dużą wagę na sprawy związane z wychowaniem patriotycznym, a ten konkurs jak najbardziej wpisuje się w te cele.

Tekst i fot. (pw)

Golub-Dobrzyń

Ziemia dobrzyńska bez tajemnic

W konkursie regionalnym o ziemi dobrzyńskiej pierwsze miejsce w kategorii szkół ponadpodstawowych zajęła ekipa Zespołu Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu.

Konkurs odbył się 3 marca w Rypinie i Wielgim. Jego organizatorem było Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej w Dobrzyniu nad Wisłą przy udziale Gminy Rypin i Gminy Wielgie. Uczniowie szkół średnich uczestniczyli w pisemnym etapie konkursu. Test trwał 45 minut. Składał się z pytań, które sprawdzały znajomość regionu.

Najlepiej wśród szkół ponadpodstawowych spisała się reprezentacja klasy czwartej Technikum Ekonomicznego w składzie: Paweł Karpiński, Kacper Klugiewicz i Mateusz Wiśniewski. Młodzież przygotowywała Joanna Lisewska.

– Udział naszych uczniów pozwala na integrację, rozwija zdolności oraz inspiruje w odkry-

waniu ciekawych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym lub architektonicznym miejsc naszego regionu. Uczniowie dzięki uczestnictwu w konkursie poszerzyli wiedzę o dziedzictwie kulturowym regionu, a także ugruntowali poczucie tożsamości regionalnej – podsumowała Joanna Lisewska.

Tekst i fot. (pw)

Gmina Kowalewo Pomorskie

Frydrychowo też świętowało

6 marca 2020 r. kobiety z sołectwa oraz z KGW Frydrychowo obchodziły swoje święto w MGOK w Kowalewie Pomorskim. Życzenia oraz słodkości w imieniu burmistrza dla wszystkich pań przekazał przewodniczący rady miasta Jerzy Orłowski.

Zaproszenie KGW przyjął Grzegorz Kuradczyk, który umilił ten wieczór swoim występem. Ponadczasowe przeboje Czerwonych Gitar w wykonaniu młodego artysty bardzo spodobały się gościom. – Toast mogliśmy wznieść przy utworze „Za zdrowie pań, za zdrowie”. Drugą artystką tego wieczoru była wnuczka mieszkanki z naszego sołectwa Natalia Konieczna, która dała przepiękny występ – mówi przewodnicząca

KGW Frydrychowo Iwona Kawula. Każda kobieta otrzymała kwiatek. Po występach był czas na kawę i ciasto, które upiekły niezastąpione panie z KGW Frydrychowo. – Dziękuję wszystkim za organizację Dnia Kobiet w sołectwie oraz wszystkim przybyłym paniom, jak również burmistrzowi za życzenia – dodaje szefowa koła.

(red), fot. UM Kowalewo Pomorskie

Wielkie święto w Wielkiej Łące

GMINA KOWALEWO POMORSKIE 8 marca o godz. 15.00 w Szkole Podstawowej w Wielkiej Łące odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Kobiet zorganizowane przez sołtysa, radę sołecką i KGW Wielka Łąka

Wszystkie panie oraz zaproszonych gości serdecznie przywitał sołtys Tomasz Matusewicz, po czym razem z burmistrzem Jackiem Żurawskim, ks. Grzegorzem Malinowskim, przewodniczącym rady miejskiej Jerzym Orłowskim

i radnym Grzegorzem Regulskim złożyli paniom życzenia. Każda z kobiet otrzymała słodki upominek i piękną, czerwoną różę. Przewodniczący złożył również na ręce szefowej KGW Aliny Mełnickiej bukiet kwiatów, gratulując

prężnie działającego koła.

Uroczystość uświetniły występy: mieszkanki Wielkiej Łąki Wiktorii Pacholec oraz zespołu Kowalewicy, wprowadzając wszystkich w miłą atmosferę. Dopełnieniem świętowania był słodki poczęstunek przygotowany przez panie z KGW.

– Dziękujemy za liczne przybycie wszystkim kobietom i zaproszonym gościom, ale również wszystkim zaangażowanym za pomoc w organizacji wydarzenia. Serdeczne podziękowania składamy na ręce dyrektora Danuty Drożdża za udostępnienie sali gimnastycznej i całemu KGW za przygotowanie pysznego poczęstunku. Do zobaczenia w przyszłym roku – podsumowują organizatorzy z Wielkiej Łąki.

(red), fot. UM Kowalewo Pomorskie

Gmina Kowalewo Pomorskie

W Piątkowie na wesoło

7 marca br. w Piątkowie także obchodzono Dzień Kobiet. Z tej okazji sołtys Marylena Lewandowska wraz z grupą kreatywnych mieszkańców zorganizowała spotkanie dla kilkudziesięciu przedstawicielek płci pięknej.

Zaproszono na nie również burmistrza Jacka Żurawskiego oraz radną Hannę Kalinowską. Zebrane w świetlicy panie otrzymały od burmistrza słodki upominek, zaś od panów z sołectwa symbolicznego goździka. Kobiety biesiadowały do późnych godzin wieczornych przy kawie, słod-

kich wypiekach oraz pysznych daniach.

Całość spotkania nawiązywała do klimatu PRL-u. Na stołach nie mogło więc zabraknąć nóżek wieprzowych, szynki w galarecie, sałatki warzywnej oraz bigosu. Tradycyjnie Justyna Bartkiewicz przygotowała konkursy z nagro-

dami oraz zachęcała do wspólnej zabawy. Odważne panie chwyciły za mikrofon i zaśpiewały najpopularniejsze piosenki z minionych lat.

– Nie lada atrakcją okazały się humorystyczne występy pań. Przedstawione z dużą dawką humoru improwizacje rozbaawiły uczestniczki spotkania do łez. Dobry humor towarzyszył wszystkim do końca imprezy. Do zobaczenia za rok – z radością podsumowują uczestniczki tegorocznej zabawy.

(red), fot. UM Kowalewo Pomorskie

Aktywność ENDO Golub-Dobrzyń

REKREACJA ▶ W tegoroczne obchody Dnia Kobiet przyłączyła się również grupa biegaczy z ENDO Golub-Dobrzyń. Jej członkowie, a dokładnie członkinie, wybrały się 8 marca dużą grupą na biegi zorganizowany przez stowarzyszenie Marmel w Toruniu

– Nasze panie tego dnia miały do pokonania dwa dystanse 2,5 km oraz 5 km. Na mecie czekała natomiast miła niespodzianka, bowiem każda biegaczka otrzymała pamiątkowy medal, czekoladki oraz kwiat. Uczestniczki wzięły również udział w losowaniu nagród przygotowanych przez organizatora. Bieg był zorganizowany na wy-

sokim poziomie, jednak to nie było najważniejsze – relacjonuje Iwona Piskorska. – Liczyła się przede wszystkim super zabawa i czas spędzony w fajnym towarzystwie.

Warto podkreślić, że biegacze z Golubia funkcjonują od trzech miesięcy i skupiają już ok. 80 osób. W tygodniu spotykają się na treningach, a weekendy wyjeżdżają

na zawody. M. in. 1 marca uczestniczyli w Biegu Tropem Wilczym ku pamięci żołnierzy wyklętych w Golubiu-Dobrzyniu, zajmując czołowe lokaty. Natomiast 29 lutego Piotr Piskorski reprezentował grupę na Trujmiejskim Ultra Trak w biegu na dystansie 42 km w Gdańsku.

(ak), fot. nadesłane

Piłka nożna

Koronawirus uniemożliwił granie

Zagrożenie epidemią uderza w wiele dziedzin naszego życia, także w rozgrywki sportowe. W ostatni weekend pierwsze mecze rundy wiosennej miały rozegrać zespoły trzeciej ligi, ligi okręgowej, w najbliższy ruszyć miała A-klasa. Wszystkie rozgrywki od trzeciej ligi w dół zawieszono do 29 marca włącznie. Co dalej, tego nie wiadomo

Przerwa zimowa tradycyjnie w najniższych ligach trwa długo, a więc i apetyty kibiców i piłkarzy na wiosenne granie zawsze są duże. Niestety od ubiegłego tygodnia życie w naszym kraju, i nie tylko, zmieniło się diametralnie. Epidemia koronawirusa totalnie stordedowała świat sportu. Odwołane zostały największe i najważniejsze imprezy, zawieszono rozgrywki najważniejszych lig świata jak choćby Ligi Mistrzów, koszykarskiej NBA czy czołowych lig europejskich. Żadnych rozgrywek nie ma też w Polsce, od Ekstraklasy po A-klasę.

– W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju K-PZPN zaleca bezwzględne stosowanie się wszystkich klubów do decyzji Prezesa Rady Ministrów dotyczącej odwołania imprez masowych. Jednocześnie informujemy, że zgodnie z uchwałą zarządu PZPN z dnia 12 marca br. zawieszają się rozgrywanie wszystkich zawodów piłkarskich prowadzonych przez

K-PZPN, również tych których organizacja nie podlega rygorom ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o Bezpieczeństwie Imprez Masowych. Zawieszenie obowiązuje do dnia 29 marca 2020 r. włącznie. O dalszych decyzjach będziemy informować na bieżąco na naszej stronie internetowej – brzmi oficjalny komunikat Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie zawieszenia rozgrywek na naszym terenie.

Oznacza to, że co najmniej do końca marca nie będą rozgrywane żadne mecze. Dotyczy to wszystkich klas rozgrywkowych oraz grup wiekowych. Warto dodać, że kluby z naszego regionu zawiesiły również treningi swoich grup, co oczywiście także wiąże się z aktualną sytuacją. A co jeśli rundy wiosennej w ogóle nie uda się rozegrać?

– W sytuacji, gdy decyzja właściwych władz administracyjnych skutkować będzie brakiem możliwości rozgrywania oficjalnych

meczów piłkarskich na terytorium Polski lub części jej terytorium, rozgrywki mogą zostać zakończone pomimo nierozegrania wszystkich zaplanowanych meczów, na podstawie decyzji Zarządu PZPN, Komisji ds. Nagłych PZPN lub Zarządów Wojewódzkich Związków Piłki Nożnej. Jako kolejność drużyn w końcowej tabeli rozgrywek sezonu 2019/2020 przyjmuje się kolejność drużyn w tabeli po ostatniej rozegranej kolejce rozgrywek – brzmi komunikat KPZPN.

Za ostatnią rozegraną kolejkę rozgrywek przyjmuje się tę, w ramach której zostały rozegrane wszystkie zaplanowane mecze lub w sytuacji nierozegrania pojedynczych meczów zostały one zweryfikowane, zgodnie z postanowieniami regulaminów rozgrywek lub uchwały z dnia 3 i 7 lipca 2008 roku zarządu PZPN w sprawie organizacji rozgrywek w piłkę nożną.

(ak)

Piłka ręczna

Medal w Koszalinie

Dziewczęta z Uczniowskiego Klubu Sportowego „Orilk” wzięły udział w Turnieju Piłki Ręcznej Make-sport Cup Koszalin 2020.

Turniej został rozegrany w trzech rocznikach dziewcząt rocznik 2007, 2008, 2009. Kowalewo reprezentowały dwie drużyny, kategorii rocznika 2007 i 2009. Turniej został rozegrany systemem „każdy z każdym”, tak więc każda z drużyn rozegrała po 5 meczów. Dziewczęta z rocznika 2009 na 5 meczów 2 przegrały i 3 wygrały, co dało im 3. miejsce w swojej kategorii i brązowy medal. Brązowe medalistki zagrały w składzie: Amelia Budzińska, Urszula Buchalska, Kaja Cyrklaf, Amelia Krawczyk, Nikola Kolenderska, Marcelina Skorasińska, Julia Sobczak, Maja Świerad, Iga Szyplik, Zofia Zamorska, Maja Zaremska, Agata Kwiatkowska,

Zofia Dawiec.

Do najlepszej siódemki turnieju trafiły: Urszula Buchalska i Nikola Kolenderska. Tytuł najlepszej zawodniczki drużyny otrzymała Julia Sobczak. Dziewczęta z rocznika 2007 zajęły 5. miejsce w swojej kategorii. Zagrały w składzie: Zuzanna Barańska, Oliwia Chmielewicz, Anna Filar, Samanta Ciołek, Aleksandra Dulka, Wiktoria Gajtowska, Olga Górna, Zuzanna Jabłońska, Klaudia Magdzińska, Wiktoria Oleszczak, Weronika Tarkowska. Tytuł najlepszej zawodniczki drużyny otrzymała Olga Górna.

(red), fot. UM Kowalewo Pomorskie